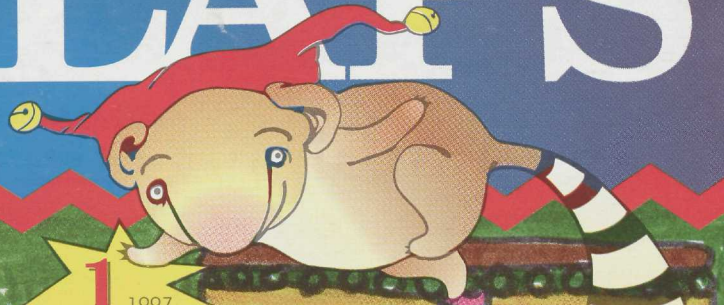

HEA LAPS

Hind 11 krooni

1 1997

**LEGO
LOOMAD**

Barbie koer

**Ilu- ja mälumäng
DALMAATSIA koer**

**MOOTORRATTA-
POSTER**

Seekord käis Triibu-Liine Nessuke ringi niisuguse küsimusega: **Mida teeks Sinu klassijuhataja siis, kui astuksid klassi, kutsikas põues?**

Mart (10)

Ma arvan, et ta küsiks: "Kust sa selle said?" ning ehmuks. Pärastpoole hakkaks õpetaja kindlasti naerma ning võib-olla isegi lubaks mul koju minna, et saaksin kutsika sinna ära viia.

Pildi autor on Mart Hallimäe

Ken Marcus (13)

Kuna minu klassijuhataja on geograafia õpetaja, siis arvan, et tema lahendaks selle "dog's story" ka geograafiliselt. Ta ütleks kindlasti: "Oi, milline kutsu – laiguline nagu maakera! Saba teisel nagu Apenniini poolsaar, kõht nagu Suurbritannia ja pea nagu Kaali järv! Aga arukam oleks ta kohe klassist välja viia, sest muidu võib juhtuda, et te peate kontuurkaardile märkima uue laigu (häälda: loigu)!"

Nele (13)

Meie klassijuhataja on väga range õpetaja. Tema tahab, et kõik oleks nii, nagu peab, ja et midagi ei tehtaks teisiti kui vaja. Ja kui mina koera kooli võtaksin, siis oleks küll lõpp! Õpetaja saaks kindlasti väga pahaseks ja käsiks mul koera koju viia. Aga enne seda riidleks ta minuga nii palju, et mul häbi hakkaks ja et ma vabandaksin ning lubaksin, et ei tee enam kunagi sellist lollust. Mina väljendaksin seda nii: õpetaja ajab karvad turri! Aga eks õpetajal on vahel õigus ka pahane olla, sest mõned lapsed on kasvatamatud ja neil pole mõistust peas.

Ene (õpetaja)

Kutsikas klassis? Jah, minu klassi õpilased töid ükskord hulkuva koera klassi... Seni, kuni lapsed penile oma võileibu sisse söötsid, oli koer üsna rahulik, aga kui krantsi õue viidi, siis märkas ta äkki, et on laste poolt sisse piiratud ja sattus paanikasse... Minu poolest võiksid ju koduloomad koolis käia, aga neile endile on see hirmus piin. Olen näinud valget rottit, kes põgenes paanikas klassitahvli taha ega tulnud sealt välja enne hilisõhtut, ja tunnen siiami kassi, kes sai kooli sattudes sellise närvišoki, et läks ka oma pererahvale küüntega kallale... Nii et loomakaitse huvides ma kutsikat klassi ei soovi!

Ära löö...

Mägedes võib ohtlik laviin sündida pisukesest lumepallist, inimestevahelised suhted võivad aga lootusetult sassi minna mõne väikese läbimõtlemtu teo tõttu. Näiteks saab isa ühel pahal päeval oma ülemuse käest põhjusega pragada ja hakkab koju tulles heast peast emaga tõrelema. Emal saab hing täis, ning seepeale võtab ta vanema poja käsile. Vanem poeg peab omakorda loengu nooremale. Noorem poeg karistab seepeale koera, koer söimab läbi kassi... Ja ongi kodusõda lahti! Kõige hullem on aga lugu siis, kui sõnadest jääb mõne meelest väheks ja appi võetakse viisakimp või püksirihm...

Ära löö last

EESTI
ÄRA LÖÖ...
PÄRNIUSRAAMATUKOGU

Algus lk.2

Küsi lööjalt, kas ta oma töökaaslastega ka samal viisil lahk-
arvamusi klaarib – või ehk valdab
ta ka aruka vaidlemise ja väit-
lemise kunsti?

Kutsikas põues või õues?

Jah, ega kutsika põueskandmine olegi mingi kange-
lastegu, ning koolimaja, mis
on täis kisa-kära ja koera
tundliku nina jaoks tuhandeid
erinevaid lõhnu, ajab kahtlemata iga-
le penile hirmu nahka. Kui keegi
tahab ilmingimata oma koera kooli
viia, eks viigu ta siis hoopis koerte-
kooli! Ei leidu vist ainsatki last, kes ei
tahaks endale koera. Mõnedel õnne-
seentel on see ka korda läinud – neid
vaatavad teised suure kadedusega.

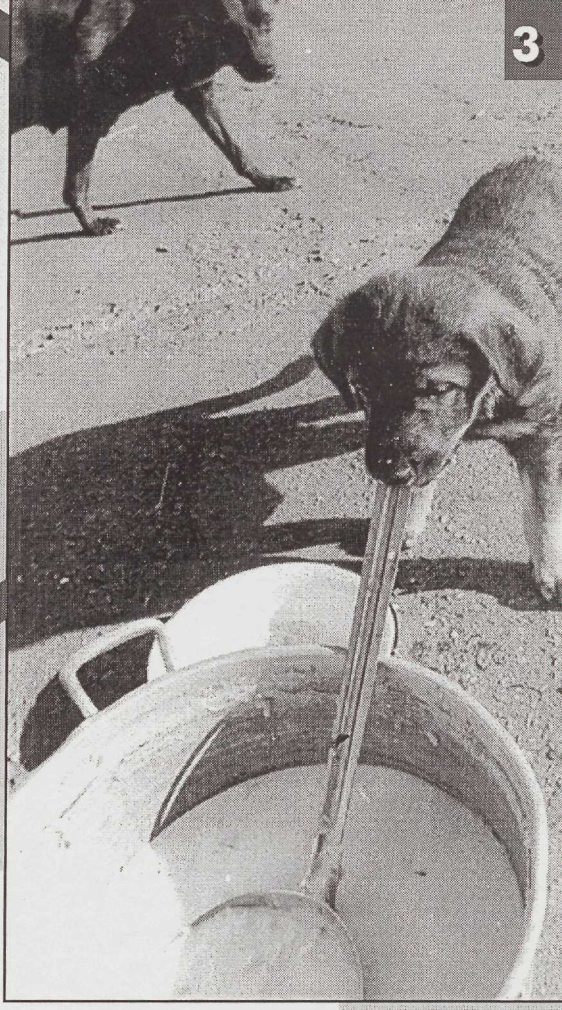
Kas pole vahva, kui truu sõber sind
igal hommikul siira sabaliputusega
tervitab, ja kas pole tore ning julge
selle sõbraga tänavale, metsa või
parki jalutama minna! Ainult et... mis
seal salata, tihtipeale on just lapsed
süüdi selles, et seesama truu sõber
jätakse saatuse hooleks. Mõni meist
peab ju alati oma tahtmist saama,
soovigu ta siis endale uhket nukku,
rulluiske, hamstrit või kutsikat. Kui
nukk ära tüütab, siis pannakse see
karpi või jätakse mänguasjakasti
vedelema, rulluisud võib maha müüa
või kellelegi edasi kinkida. Koera või
kassiga on aga teised lood: neid on
inimesed kodustanud, kasvatatud ja

aretanud just sellisteks, et nad
kiinduvad kogu hingest ühesse
inimesesse või peresse ja on
nõus nendega läbi minema nii
tulest, veest kui vasktorudest.

Tegelikult pole vist uudiseks see, et
elusolevus ei ole asi, mille võib liht-
salt ära visata või kusagile "unusta-
da". Ometi on suvilate ümbrused
sügiseti täis hulkuvaid kasse ja koeri,
kesesialgu ei taha kuidagi uskuda, et
neile enam kunagi järele ei tulla,
aga hiljem õpivad endal elu sees
hoidmiseks linde ja jäneseid murd-
ma.

Muidugi on kurb, kui vanemad ei
taha lastele koera võtta, aga veelgi
kurvemaks läheb lugu siis, kui koer-
rast ühel heal päeval enam keegi
peres ei hooli...

Maanteeäärsete majade elanikud
leiavad tihti oma värava tagant õn-
netuid penisid, kes värisevad näljast,
külmast ja hirmust. Nägin ühes bus-
sipeatuses paar kuud järjest valvat
vana lambakoera, kes uudistas loo-
tusrikkalt iga bussist väljujat: ta ei
suutnud uskuda, et pererahvas ta
maha on jätnud. Mitu talu olid nõus
koera endale võtma, kuid leplikule

loomusele vaatamata põgenes peni
ikka ja jälle samasse bussipeatusse,
kus ta viimati oli oma inimesi näi-
nud...

Mõnikord tõstetakse koer autost
välja koguni koos toidukaussiga: kuni
peni seda tühjeneb, on lihtsam tema
eest jalga lasta.

Hea, et tänapäeval on olemas
kodutute koerte varjupaigad – va-
nasti kuulusid saatuse hooleks jäetud
neljajalgseid sõbrad hävitamisele.
Aga ei usu, et sellisest lapsest või
täiskasvanust, kelle süü läbi koer
kodutuks jääb, saaks sõpra ka teisele
inimesele.

Nii et kui sa pole kindel selles, et
nunnuke kutsikas sind suureks kas-
vades ära ei tüüta, siis jätta ta parem
koju toomata. Raamatutest ja ajakir-
jadest leiad koeri, kes ei vaja ei toitu,
aset ega hellitust.

Leelo Tungal
Harald Leppiksoni foto

Ajakiri Hea Laps
ilmub kord kuus,
tellimisindeks on 00552
Väljaandja
Eesti Lastekaitse Liit

Pärnu mnt. 59,
Tallinn, EE 0001
Tel. 681 728

Toimetaja LEELO TUNGAL
Projektijuht KATRIN VAHER
Kujundajad ANNELIIS AUNAPUU ja VIVIKA KALT
Esikaanel MARTIN KALDI JOONISTUS

Nii lahkus Mona oma emakodust.

Monal on Marju

Vahel tundub, et puhast tõugu koerad on sarnased nagu veetilgad, kuid igal krantsil on isemoodi nägu. Lauljatar Marju Länik nii ei arva.

"Minu Mona on täiesti eriline koer!" teatab Marju. "Teistemasarnast pole üldse olemas! Nojah... paistab, et ma olen ta natuke ära hellitanud, aga sellegi poolest on Mona ustavam kui mõni inimene."

Küsin: "Kas sul väikesest peast ka koeri oli?"

Marju noogutab: "Jah, meie kodus peeti ikka koeri. Nad olid küll

segaverelised, aga sellegi poolest toredad sõbrad. Ainult et viiendast klassist alates – siis, kui lõpetasin väikese Truuta algkooli, käisin isakodus üksnes nädalavahetustel. Läksin õppima Otepää keskkooli, ja seal oli tegemist maa ja ilm. Laulda meeldis mulle juba mudilasena – mu esimese koolipeol esitatud laulu nimi oli, muide, "Kass, kes kõndis omapead", aga kassid pole mulle kunagi meeldinud nii, nagu koerad! Ja Otepääl

laulsin ma nii koolis kui kultuurimajas."

"Paistab, et sulle on ikka meeldinud iseseisev olla?"

"Ju ma siis olengi kass, kes kõnnib omapead... Olin oma peres noorim,

Monale maitsevad viinamarjad?

seitsmes laps – kaks öde surid küll nii väikesena, et kuulsin nendest ainult ema käest... Mu vendadele meeldis samuti laulda ja akordioni mängida. Kuuendast klassist peale hakkasin bändis laulma – esitasime klubis igasugust muusikat alates Beatles'ite lugudest ja lõpetades ABBA lauludega. Teenisin

Mona oma asemel mõnulemas...

ra võtta. Algul mõtlesin dobermanist, aga suurel koeral oleks kesklinnakorteris raske elada. Sihukest sülekoera, kes kogu aeg klähvib ja hirmust väriseb, ma ka ei tahtnud. Ühel heal päeval teatas mu koerapidajast sõbratar: "Ma tean: sulle sobib kõige paremini prantsuse bulldog!" Ja Mona on mulle tõesti hea sõber. Tõsi küll, kui olen kontsertidel või lugusid lindistamas, siis teeb Mona kättemaksuks üksinduse eest ilmingimata mõne pahanduse. Eriti meeldib talle laualt oma suuga viinamarju või muid puuvilju võtta. Eks siis tuleb teda noomida, aga pikad vihapidajad me pole. Kui Mona taipab, et kavatsen teda välja minnes kaasa võtta, muutub ta rõõmust ülemealikuks. Väga sitked sportlased me pole, kuid joosta meile meeldib!

laulmisega isegi veidi raha – algul peaaegu 3 ja hiljem ligi 5 rubla kontserdist! See oli minu jaoks fantastiline teenistus! Laulsin ka kooli laste- ja hiljem kammerkooris, ning esimest korda sõitsin Tallinnasse juubelilaulupeolegi lastekoori liikmena..."

"Kas olid hea laps?"

"Ju vist. Halvasti ma igatahes ei õppinud – kuni kuuenda klassini sain igal kevadel kiituskirja, ainult üheksandas tuli ühel õppeveerandil matemaatikas "kolm" tunnistusele, aga selle parandasin kevadeks ilusasti ära. Mulle meeldib ennast pingutada: keskkooli lõputunnistuselgi oli üksainus "neli". Ja suvisel vaheajal, kui raha vajasin, käisin sööklas tööl: kaalusin salatit, kohupiima ja hapukoort... Emalt pärisin õmblemis- ja kudumisokuse, ning söögitegemine tuleb mul ka päris hästi välja, nagu sõbrad räägivad. Aga mingi pailaps ma väiksest peast küll polnud: imestan isegi, kuidas ma hulljulgelt kõige kõrgematestki mägedest alla sõitsin – nii suuskade, kelgu kui koolikotiga!

Ja ujuda meeldis mulle samuti – meie kandis oli kaheksa järve, mis olid omavahel jõekesega ühendatud nagu kaelakee. Oi, see on ilus kant: mäed, orud, järved!"

"Aga Monale meeldib hoopis linnas elada?"

"Unistasin koerast juba ammu ja kaalusin kaks aastat, missugust koe-

Monat võib usaldada: ta silmadest on näha, et ta saab kõigest aru. Seepärast annan Monale andeks ta väikesed kapriisid: hiljuti jäi ta näiteks mänguasjapoe ette seisma ega nõustunud koju tulema enne, kui pidin talle seal palli ostma."

"Ütlesid, et unistasid juba väiksena laulja või näitleja elukutsest. Kas unistasid ka oma koerast?"

Marju naeratab: "Sellisest koerast nagu Mona unistab igaüks!" Kes teab, ehk näeme kunagi Marjut ja Monat koos näitlemas ja laulmas? Monal on päris suure ulatusega hääl!

Leelo Tungal

15 aastasel õmbles Marju ise endale pihikseeliku ja laulis nii bändis kui kammerkooris.

Koolimütsi kandjana ei aimanud Kalju veel, et hakkab mõnekümne aasta pärast Rakvere Laste- raamatukogus autogramme andma.

Meie mõtlik KALJU SAABER

Meie mõtlik

◊ Lemmikraamat lapsepõlves?

Esimese raamatuna on jäänud meelde "õpetlike ja haledate" piltidega "Tahma Tõnn". Hiljem meeldisid Marta Sillaotsa "Trips, Traps ja Trull", Jüri Parijõe poistelood, veel hiljem Hector Malot' "Perekonnata" jpt.

◊ Lemmiktoit?

Põhiliselt külatoitud: seenekaste, kapsarullid, pajapraad.

◊ Lemmikvärv?

Punane, eriti loojangupunane.

◊ Lemmiktund koolis?

Geograafia, ajalugu.

◊ Kõige ebameeldivam tund?

Keemia, algebra.

◊ Kas sul on eeskujusid või lemmikkangelasi?

Eeskujusid ja lemmikkangelasi pole just külge võtnud.

◊ Kas oled saanud kahte?

Missuguses õppeaines?

Küll: vene keeles, matemaatikas. Aja jooksul on neid teistesegi ainetesse pikitud – õnneks mitte tunnistusele.

◊ Parim sõber koolis?

Praegu?

Parim sõber oli toonane kirikuõpetaja poeg Ants: nende kodu oli väärikas, seal oli palju raamatuid. See oli nagu teine maailm. Käisime ikka koos rattaga sõitmas: suur ja tugev, maadlusega tegelev Ants väntas, mina istusin pulgal. Huvitaval kombel on praegu parimad sõbrad kaugel kirjandusest. Ometi nad mõistavad mind ja mina neid.

◊ Kelleks tahtsid saada?

Ei osanud väiksena ühtegi ametit lausa ihaldada. Maal võlus sepp, võlus metsavaht. Hiljem võlus astronoomia, aga astronoomi minust ei saanud, kaldusin humanitaariasse. Ehkki juba siis öeldi, et see ei toida.

◊ Sinu ilusaim päev lapsepõlves?

Üheainsa päeva pärast ei tasu elada. Arvan, et kõik suvepäevad

olid maal kunagi ilusad.

◊ Kas sul on lapsi?

Mis on nende nimed?

Mul on kaks poega. 14aastane Lauri kirjutab juba ise Virumaa Nädalalehte filmikriitikat, kahe ja poole aastane pesamuna Mehis on muidu mehine mees.

◊ Millega tegeleksid, kui oleksid praegu laps?

Siis oleksingi laps ja elaksin sellesamas lõputa suvepäevas, millest eespool juttu oli.

Orel ja kilk

Vanas ja ruumikas kirikus, kus palju pilte, puukujukesi ja tuledesäras vasklühtreid, elas varjukurmas orel, kes oli ammu häälest ära. Keegi ei mäletanud tema mängu. Veel elas seal vana kilk ahju taga soojas, ja tema ei olnud kunagi häälest ära. Tema polnud ka kunagi vana orelit kuulnud. Nii mõnigi ütles talle: "Tubli, kilgike!" Kui luudest kange kirikumees ahju küttis, võis kilk terve öö laulda, kuni kuu jõudis idakaare võlvakende tagant läänekaare akendesse.

"Miks siis sina kunagi ei laula?" küsis kilk üleolevalt.

"Tahaks nii väga, aga ma olen häälest ära," tunnistas orel.

"Mina, muide, ei ole kunagi häälest ära. Vale jutt, sa ehk ei oskagi viisi pidada. Oled üks suur ja vana lagunev kolikamber. Keegi ei saa aru, miks sind siin peetakse. Hoopis mina olen see, kes juhib talitust. Mina olen Maestro!" kelkis kilk.

Nõnda need päevad ja aastad läksid. Küünlad põlesid ära, õpetaja vahetas ametikuuve tänavariietuse vastu, käärkambri ukسلukk kriikus – ja õnnetu tumm orel jäi kilgiga omapäi.

Aga ühel päikesepaistelisel päeval tulid meistrimehed, kes otsustasid vana kuulsa orelit uuesti häälele seada. Kilk kuulas ahju taga, kõrv kikkis, kuidas orelit muudkui kiidetakse ja kiidetakse. Ei tea, mis hea eest? Ta tegi küll valju protestikriginat, aga keegi ei pannud seda tähele. Võis arvata, et tuul lõgistab torniluuke.

Võttis aega mis võttis – orel sai häälele. Jälle säras ta oma endises hiilguses. Siis tuli hallipäine vanahärra, keda nimetati maestroks, ja ta pidi restaureeritud orelil esimese kontserdi andma.

"Kuda-kuda?" torises kilk ahju tagant. "Mina olen siin Maestro, mina mängin ja juhin talitust."

Kuid teda ei pandud selgi korral tähele. Vanahärra seadis end organistipingile istuma, silitas hellalt pilli ja sosistas: "Lõpuks ometi, pärast sõdu

ja halbu aegu, oleme me sinuga koos..." Ja siis vajutas ta klahvistikule. Ning orel hõiskas taas nooruserõõmust. Kilk oli nõnda jahmunud, et ta kõhnad sääre kondidki hakkasid kihelema – nii tugev oli orelivilede avalöökoja võlvide all.

Häälede saanud orel laulis terve jõuluaja ja nipsakas kilk oli kõigi poolt unustatuna ahju taga kägeras vait.

Siis, ühel õhtul, küttis kirikumees taas ahju ja lausus tule paistel käsi hõõrudes sõbralikult: "Mulle võid sa ikka laulda, kilgike. Ma tean, et sa seal savi sees peidus oled. Sind on vahel üsna hea omaette kuulata."

"Tõsi või?" kahtles kilk.

"Omameeste asi," kostis kirikumees.

Ja siis laulis kilk talle.

"Kütame veel ahju, orel tahab sooja," ütles kirikumees.

"Ega minagi soojast ära ütle," krigises kilk.

"Vaata siis, teil on mõndagi ühist, ära nüüd enam teise peale torise. Muidu lähed veel ise kadedusest häälest ära ja lõhki," hoiatas kirikumees.

Kirke loonistus

Kilk ei torisenud enam. Ta laulis igal õhtul, kui kirikumees ahju küttis, ja orel laulis igal jumalateenistusel ning kontserdil rahvale. Nõnda oli mõlemal oma kuulajaskond.

"Kas sul on ikka soe, ega sa äkki külmast lõhki lähe?" muretses kilk.

"Minul on soe, kui sinul on soe," kostis orel. "Kas homme laulame jälle?"

"Laulamel!" vastas kilk õhinal. Sina ei saa kummardada, las mina kummardan sinu eest."

"Kummarda palju tahad," lubas orel.

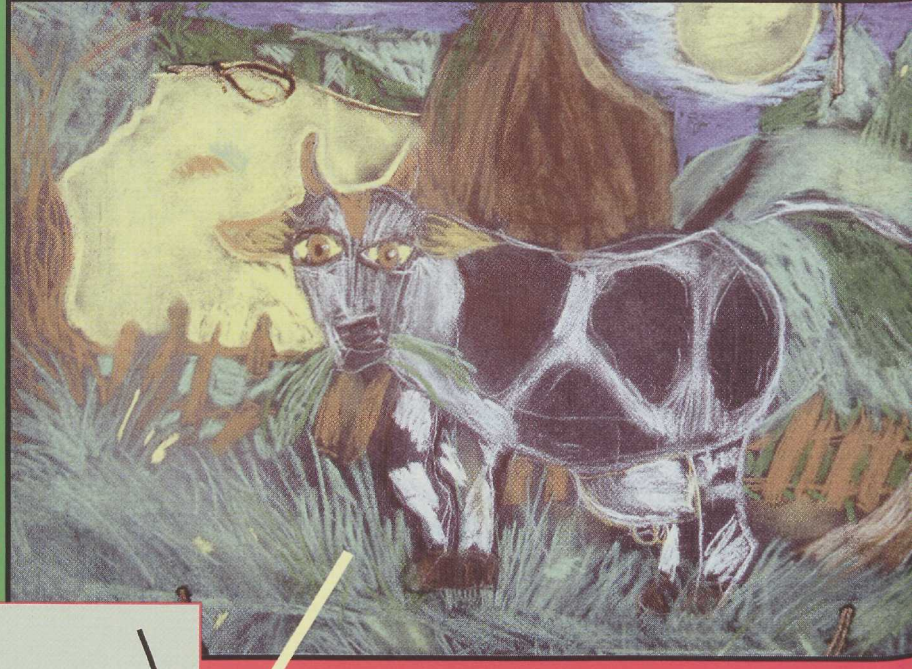
Kas keegi väikese kilgi kummardusi pärast orelimängu tähele pani, pole teada, igatahes oli ta lasknud rätsepal endale isegi smokingi selga õmmelda.

"Organist magab praegu kodus, kas sa ei võiks mulle laulda?" palus orel ühel ööl.

"Tõelise muusiku tunneb kohe ära!" hõiskas kilk. Ja öösel, kui orel vaikus ning kiriklas oli mõnusalt soe, laulis kilk orelile oma lihtsat viisi.

"Küll sa laulad ilusasti!" ütles orel.

"Jah, seda oskan ainult mina!" sosistas väike kilk õnnejoobes.

Kirjalaps

Minu nimi on ANDRES ULMAS.
 Olen sündinud 30. oktoobril 1985. a.
 Tähtkujult olen Skorpion.
 Õpin Saku Keskkooli IV a klassis.
 Mulle ei meeldi tarretis, sest see
 väriseb nii vastikult. Tahaksin saada
 kunstnikuks või õigemini sepaks.
 Ei taha saada poliitikuks, sest seal on nii
 palju pabereid ja tuleb palju kirjutada.

Slaidid: Kristjan Lepp (Meie Meel)

LIHATOIDULINE VELOCIRAPTOR

Peale suurte sauruste (nagu Tyrannosaurus rex või Triceraptos) elas kriidiajastul ka mitmeid väiksemaid saurusi. Üks neist oli näiteks Velociraptor, kes oli umbes jaanalinnu suurune. See elukas oli väga terava nägemise ja kiire jooksuga. Arvatavasti elasid nad väikeste karjadena (nagu hundid praegu) ega kokkunud tagasi ka suurte sauruste eest.

Üks Velociraptori ohver oli ka kuni kümne meetri pikkune rahumeelne rohusööja Parasaurolophus. Tema liikus küll oma neljal jalal, kuid võis osavalt pikka aega ka tagajalgadel seista ja puulatvadest magusamaid lehti napsata.

Bella

Mul on armas sõber Bella, hoian teda väga hellalt. Süüa viin ma talle ka ikka suure rõõmuga.

Talvel kelgu ette ma panen Bella lippama. Seal ta jookseb kepseldes, kelk ta järel hüpeldes.

Bella valvab maja-maad, vöörad ära peletab. Kas nüüd ära arvad sa, kellest salmi tegin ma?

Ebe Heinmaa
Ruila põhikooli III klassist

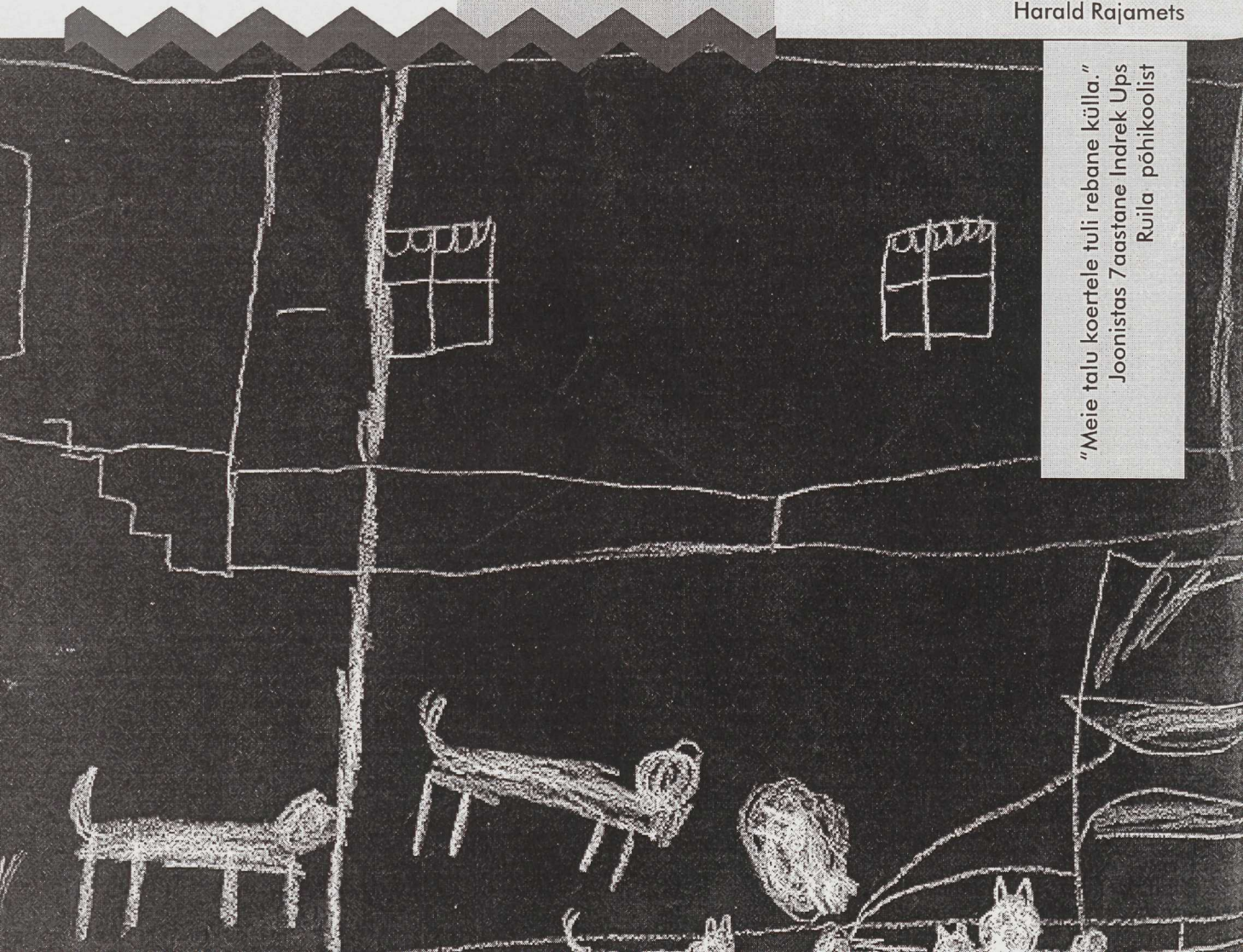
Kaiju Suure foto

Kümme küsimust koerte kohta

- Kas Pontu on õukoer või õuekoer?
- Kas Pitsu on põukoer või põuekoer?
- Kas lõvi on lõukoer või lõuakoer?
- Kas Tommi on tõukoer või tõuakoer?
- Kas hundikoer polegi karukoer?
- Kas urukoer tihti on marukoer?
- Kas lambakoer on ka hea hambakoer?
- Kas verekoer olla võiks perekoer?
- Kas paadiski sõita võib laevakoer?
- Kas tõesti on liblikas päevakoer?

Harald Rajamets

"Meie talu koertele tuli rebane külla."
Joonistas 7aastane Indrek Ups
Ruila põhikoolist

Läheb
sõiduks

Küsitajale koonu peale ei lööda!

Kes on loomariigi kõige korralikum liikleja?

See, et kõige kergemini alluvad dressuurile koduloomad – koerad, kassid ja hobused, – pole vist kellelegi uudiseks. Koer on teadagi inimese parim sõber ning saab hakka- ma igasuguste töödega: lambakoerad hoiavad karja, njuufaundlandi koerad päästavad uppujaid, bernhardiinid kaevavad mägedes laviinide alla jäänud matkajaid, labradori koerad juhivad pimedaid, spanjelid käivad linnu- ja hagijad jänesejahil. On kindlaks tehtud, et koerad näevad üsna halvasti, kuid kuulevad ja haistavad see-eest suurepäraselt. Võiks ju arvata, et ka tänavaliikluses on koer mihkel üle sõidutee minema – aga võta näpust! Katsete põhjal on välja selgitatud, et valgusfoori juures ületavad sõidutee kõige korralikumalt... haned! Teist auhinnalist kohta

jagavad kassid ja sead, ning alles kolmandat kohta jagab koer – üllatus, üllatus! – kanaga! Muide, inimene on selle korralikkuse pingerea tagumises otsas! Ilmselt tasuks nii mõnelgi mehel tänavale minnes hani kaasa võtta!

Kes teeb kõige suuremaid koerusi?

Kes see muu kui kõige suurem koer! Maailma kopsakaimaks koeraks peetakse mastiffi, kes on sõna otseses mõttes suur nagu vasikas: tänavu Guinnessi rekordite raamatusse kantud koeranoormees kaalub 155,5 kg ja ta turjakõrgus on 94 cm – õige pisut alla meetri! (Olgu öeldud, et mastiffide minimaalseks kaaluks peetakse 79,5 kg ja minimaalseks kõrguseks 69,8 cm.)

Uhke rekordiloom elab koos oma peremehega Inglismaa pealinnas Londonis.

Fotod Kalju Suur

Kas koertele on ausambaid püstitatud?

On küll, ja üsna mitu tükki. Pariisis asub näiteks bernhardiin Barry monument: see tubli koer päästis Alpides 40 lumevangi jäänud inimest. Berliinlased püstitasid ausamba pimedate juhtkoerale. Alaskas seisab ausammas kelgukoerte vaprale juhile, kes toimetas lumme mattunud asulasse difteeriavastast seerumit, päästes sellega paljude inimeste elu. Sotimaa linnas Edinburghis püstitati ausammas koerale, kes pärast oma armastatud peremehe surma veetis viis viimast eluaastat ta haua ja seal ka suri... Peterburi lähedal asub monument, mis on pühendatud nime- tutele laboripenidele – loomadele, kelle peal katsetati inimestele mõeldud uusi ravimeid.

Nätsupuu, lelupuu, pühapuu, vitamiinipuu

Sellest, kuidas meie maal looduslikult kasvav harilik kuusk oma aastaringse haljuse sai, räägib vanarahvas nii: ennemuiste läinud metsakuninga kasupoeg metsa ja jäänud vihma kätte, hakanud puude käest varju paluma. Kask ja toomingas lükanud paluja tagasi, kuid kuusk lubanud tal lahkesti oma hõlma alla asuda. Tänutäheks kinkinud metsakuningas kuusele eluks ajaks haljaksjäämise, lehtpuud määranud aga lühikeseks ajaks haljendama.

Seda ilusa piklik-püramiid- ja võraga, tihedate längus okstega puud on inimesed alati armastanud ja turvaliseks pidanud. Teda on istutatud majade lähedusse – kuusehedid kaitsevad külmade põhjatuulte ja maanteetolmu eest, kuuseoksi kasutatakse nii rõõmsate kui kurbade sündmuste puhul, puidust valmistatakse tarbeesemeid ja saadakse ehitusmaterjali. Vanadest ürikutest on teada, et juba 1441. a. püstitati Tallina turuplatsil linnarahva rõõmuks suur kuusk. Kodudesse jõudis kuusk hoopis hiljem – meie vana-vana-

vanaemade ajal (19. sajandi 60.-70. aastatel).

Kuusel ka lehed?

Jah – kuuse lehed on kitsad, jäigad, tugeva kaitsekihiga okkad, mis külma ei karda ja mõnikord torkavad ka. Okka eluiga on meie tingimustes 3-7 aastat, puu ise võib elada mitmesaja aasta vanuseks. Eestis teatakse kuni 300aastaseid kuuski. Okkad ei varise puult korraga, vaid osati, seetõttu pole kuusk kunagi raagus. Okkaid on kahesuguseid. Ladvas ja võra välisküljel valguse käes kasvavad valgusokkad, võra seespool

ja alumises, pimedamas osas arenevad varjuokkad. Need paiknevad okstel enamasti kahes reas, kuna valgusokkad hoiduvad igasse külge. Valgusokkad on puul põhilised toiduvalmistajad, varjuokkad on aga laisavõitu ega võta majapidamisest osa. Kui latva vigastatakse, astuvad aga varjuokkad kohe valgusokaste asemele ja toiduvalmistamine jätkub, murdunud ladva asemele kasvab uus või koguni kaks uut latva.

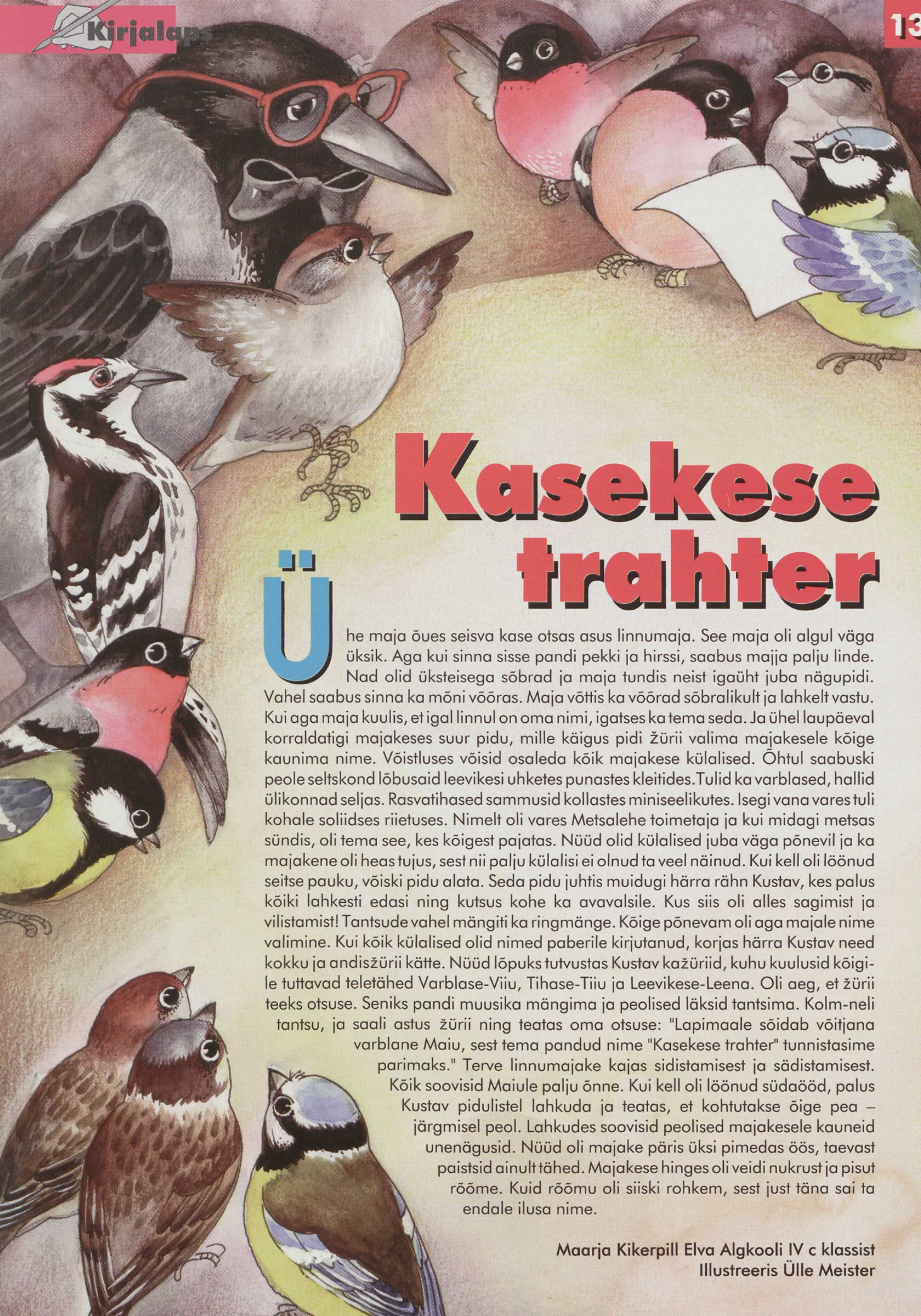
Kevadel pärast öitsemist arenevad võrsete tippudes väikesed rohelised või punased emaskäbid, okaste vahel olevad isaskäbid on selleks ajaks enamasti kuivanud. Kasvades muutuvad emaskäbid pruunimaks ja seemnesoomused puituvad. Järgmise aasta veebruaris-märtsis soomused eralduvad ja nende varjust lendlevad välja tiivaga varustatud seemned, mis võivad tuulega kanduda mitme kilomeetri taha. Seetõttu leidub noori kuusekesi emapuust küllaltki kaugel. Enne kui tuul seemned laiali kannab, jõuavad neid nokkida käbilinnud ja koos käbidega tagavaraks korjata oravad.

Kuusenäts ja mänguasjad

Kui polnud veel kunstmänguasju, tegid lapsed kuusekäbidest loomi, vanaemad aga keetsid kuivadest käbidest pruuni lõnga- ja riidevärvi. Noori rohelisi okkaid kasutati lihavõtmunade värvimiseks.

Puu haavaplaaster – kuusevaik oli aga vanasti lastele nätsu eest – seda koguti tüvelt ja nätsutati suus. Vaik desinfitseeris suud, hoidis hambad valged ja igemed terved. Koos noorte võrsetega aidanud "näts" ka kopsuhaiguse vastu. Järelopõlve sünnitamine on tõsine asi. Et esimesed käbid ilmale tuua, selleks peab kuusk sama 30aastaseks. Igal aastal ei jõua kuused käbisid kanda – nad peavad selleks Eesti tingimustes jõudu koguma 4-5 aastat. Kuuse perekonnas on ligi 500 liiki. Eesti on päriskoduks ainult ühele neist – harilikule kuusele. Mujalt toodud liikidest on ilusaim ja tuntuim hõbedaste okastega torkav kuusk, mida kutsutakse vahel ka hõbekuuseks.

Aino Kalda
Edgar Kase fotod

Kasekese trahter

Ü

he maja õues seisva kase otsas asus linnumaja. See maja oli algul väga üksik. Aga kui sinna sisse pandi pekki ja hirssi, saabus majja palju linde. Nad olid üksteisega sõbrad ja maja tundis neist igaüht juba nägupidi.

Vahel saabus sinna ka mõni võõras. Maja võttis ka võõrad sõbralikult ja lahkelt vastu. Kui aga maja kuulis, et igal linnul on oma nimi, igatses ka tema seda. Ja ühel laupäeval korraldatigi majakeses suur pidu, mille käigus pidi žürii valima majakesele kõige kaunima nime. Võistluses võisid osaleda kõik majakese külalised. Öhtul saabuski peole seltskond lõbusaid leevikesi uhketes punastes kleitides. Tulid ka varblased, hallid ülikonnad seljas. Rasvatihased sammusid kollastes miniseelikutes. Isegi vana vares tuli kohale soliidses riietuses. Nimelt oli vares Metsalehe toimetaja ja kui midagi metsas sündis, oli tema see, kes kõigest pajatas. Nüüd olid külalised juba väga põnevil ja ka majakene oli heas tujus, sest nii palju külalisi ei olnud ta veel näinud. Kui kell oli löönud seitse pauku, võiski pidu alata. Seda pidu juhtis muidugi härra rähn Kustav, kes palus kõiki lahkesti edasi ning kutsus kohe ka avavalsile. Kus siis oli alles sagimist ja vilistamist! Tantsude vahel mängiti ka ringmänge. Kõige põnevam oli aga majale nime valimine. Kui kõik külalised olid nimed paberile kirjutanud, korjas härra Kustav need kokku ja andis žürii kätte. Nüüd lõpuks tutvustas Kustav ka žüriid, kuhu kuulusid kõigile tuttavad teletähed Varblase-Viiu, Tihase-Tiiu ja Leevikese-Leena. Oli aeg, et žürii teeks otsuse. Seniks pandi muusika mängima ja peolised läksid tantsima. Kolm-neli tantsu, ja saali astus žürii ning teatas oma otsuse: "Lapimaale sõidab võitjana varblane Maiu, sest tema pandud nime "Kasekese trahter" tunnistasime parimaks."

Terve linnumajake kajas sidistamisest ja sädistamisest. Kõik soovisid Maiule palju õnne. Kui kell oli löönud südaööd, palus Kustav pidulistel lahkuda ja teatas, et kohtutakse õige pea – järgmisel peol. Lahkudes soovisid peolised majakesele kauneid unenägusid. Nüüd oli majake päris üksi pimedas öös, taevast paistsid ainult tähed. Majakese hinges oli veidi nukrust ja pisut rõõme. Kuid rõõmu oli siiski rohkem, sest just täna sai ta endale ilusa nime.

Maarja Kikerpill Elva Algkooli IV c klassist
Illustreeris Ülle Meister

Laps ja paps

Ei laps ole pahe, kui paps ise lahe.

Ei kodust ära paps lähe, kui salmi ei saa laps pähe.
Saab paps mängus loputada, püüab laps teda poputada:
kui punkte paps loeb, siis sülle laps poeb.
Mängib laps pilli, toob paps lilli.

Kord ajas laps pada, et kord ostab paps Lada.
Kui laps paneb paksu, siis paps annab laksu.

Jõulusalmi ajal vaatas paps lakke, laps pakke.
Laps sai ponkse, paps lonkse, nii et laps puksus ja paps
luksus. Küll jäätist paps lakuks, kui ainult laps pakuks.

Teeks laps poppi, jääks paps loppi.
Jäeb paps linna peale, käib laps pinna peale.
Küll ikka paps lidus, kui käis kord laps pidus.

Kui laps on pai, siis paps on lai.

A. Itskok

Foto Kalju Suur

Papside peamurdmisülesanne

Emal köögis

Emal lihast pole hale,
kartulist tal pole kahju:
külmalt panni sügavale
lükkab kuumaks köetud ahju.

Hale pole tal ka peedist –
uputab ta marinaadi.
Külmavereliselt keedist
õuntest teeb, ja marmelaadi.

Sibul – see sai talle armsaks,
sibulat ta nutab taga!
Siis, kui lõigub teda narmaks,
nutab lausa lahinaga...

Leelo Tungal

Paha poiss Beppo astus koos nelja keskealise mehega autokauplusse. Sellal, kui mehed müüjaga arutasid, kas oleks kasulikum osta Suzukit või Mazdat, sai Beppo hakkama kurikavala tembuga: ta istus vupsti Mazdasse, mis oli parajasti ühe ostja palvel kaupluse sissekäigu juurde aetud. Et süütevõtmed seisis autos, oli Beppo jaoks naljategu masin käivitada ja sellega viihtu minema kihutada. Ka neli meest tahtsid kohe kauplusest jalga lasta, kuid turvamehed pidasid nad kinni ja viisid detektiiv Tupsi juurde. Mehed nõustusid Tupsile ütleva igaüks ainult kaks lauset. Tups ei tahtnud esialgu teada muud kui seda, KES meestest on autovarga isa. Detektiivi valedetektor näitas, et iga mees oli öelnud ühe tõese ja ühe mittetõese lause. Nende lausete põhjal selgitas detektiiv Tups vargapoiss Beppo isa varsti välja. Vaata, äkki selgitad sinagi! August ütles: "Mina pole poisi isa. Poisi paps on Benno." Benno ütles: "August ei ole poisi paps. Ta isa on hoopis Caesar!" Caesar ütles: "Benno ei ole poisi isa. Mina'p see paha poisi paps olengi!" Donald väitis: "Caesar pole vargapoisi isa. Hoopis August on kurikaela papa!"

Niisiis: kes neljast mehest oli paha poisi isa?
Ära unusta, et IGA mehe väidetest
oli üks vale ja teine tõene!

**Õige vastuse leidja
saab muidugi mõista
auhinna!**

Ilu- ja mälumäng

Selle mänguga võid nii enda, sõprade kui kogu suguvõsa mälu trenida. Kui oled kaardid korralikult välja löiganud, kleebi neile taha paks paber või papp. (Muidugi mõista lahenda enne pöördel olev ristsõna ja saada vastus toimetusse!) Mälumänguks aseta kaardid laualeni, et pilt jääks allapoole. Esimene mängija pöörab ümber kaks kaarti. Kui need on sarnased, saab ta need endale ja võib veel kord valida. Kui kaardid on erinevad, pööratakse nad jälle teistpidi ja jäetakse SAMASSE paika – seega on KÕIGIL mängijail kasulik meelde jätta, KUS mingi pilt asus – nii on kergem sarnaseid kaarte üles leida. Võidab see, kellel on kogunenud kõige enam nukukaarte. Eialgu on sul pilte vähe ja mäng näib lihtne, kuid järgmisest numbrist saad uusi kaarte, ja siis läheb rohkem mälu tarvis.

Pildid on tehtud Viini mänguasjamuuseumis. Kes teab, äkki satud sinagi kunagi Austria pealinna, jätta siis meelde selle vahva muuseumi aadress: Schulhof 4.

Kui eelmises numbris pakkusime võimaluse teha poroloonist ja teistest kunstainetest isuäratav hamburger, siis seekord teeme vastupidi. Nimelt on osa toiduainetest pakendatud nii, et need ei meenuta toitu, vaid hoopis midagi muud. Parimaks näiteks on siinkohal "Kalevi" šokolaadimedalid. Neid on nii suuremaid kui väiksemaid, aga kõik näevad välja kuldrahade moodi.

Üks näide selle kohta, kuidas šokolaadimedalitest kunsti teha, on meil kohe varnast võtta. Nimelt tegi 8-aastane Kärt Hammer näitusele "Kui magus võib olla kunst?" ilusa suure koerapidi šokolaadidollaritest. Töö nimi on "Kuldne Sally", ja see kujutab koera, kes on tegelikus elus must dogi ja Sally Studio maskott.

Igaüks meist seisab vahel keerulise küsimuse ees: mida kinkida sõbrale sünnipäevaks? Kui valmistada kingituseks šokolaadimedali-

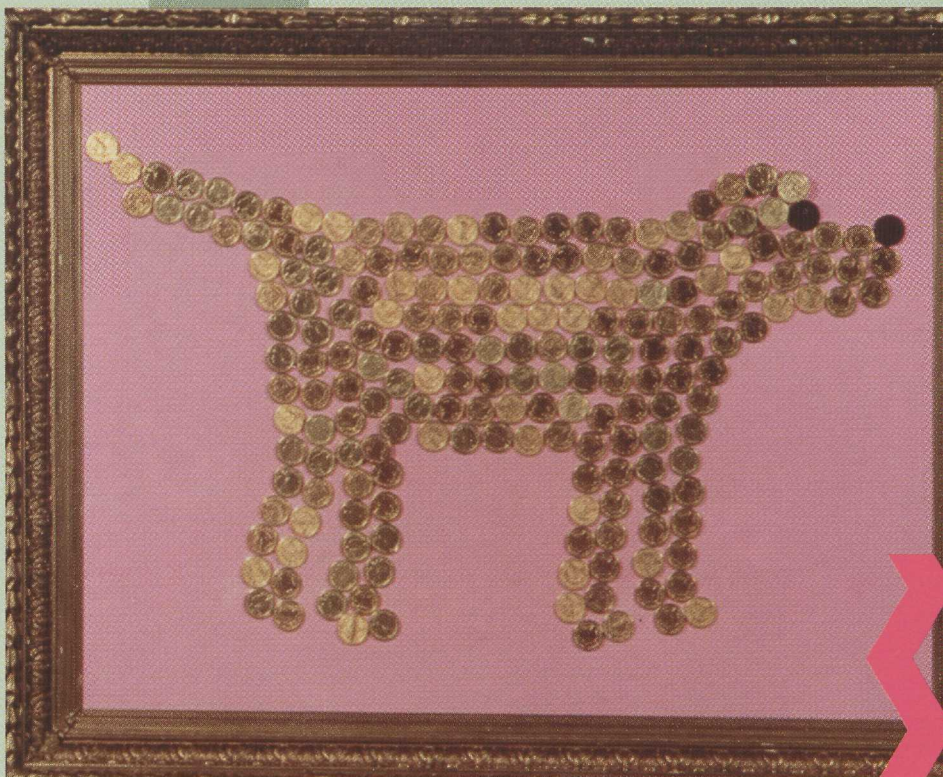
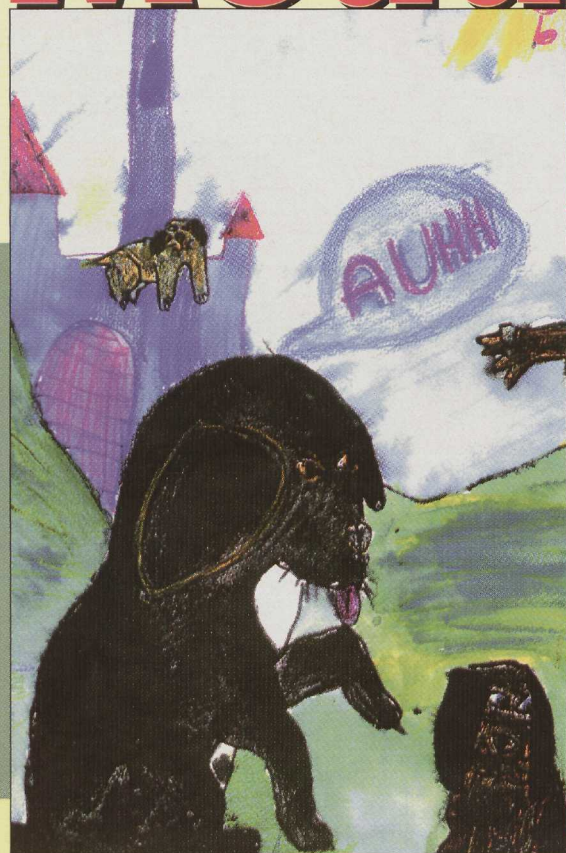

Foto Priit Grepp

Medalikoer

Kärt Hammer
portreerib
Sallyt.

test pilt, saab tabada kaks kärbest ühe hoobiga: kõigepealt saab sünni-päevalaps kingituseks kunstiteose, teiseks võib selle ühiselt nahka pista.

Selle kunstitöö loomine on väga lihtne. Kõigepealt tuleb leida töö aluseks tükk tugevamat pappi ja see ära värvida, kasutades mõnd rõõmsat värvitooni. Siis tuleb hankida

paar peotäit šokolaadi-medaleid (soovitavalt väiksemaid) ja sama palju kahepoolseid teibipadjakesi ning kinnitada medalid alusele. Hädakorral võib kasutada ka liimi.

Töö õnnestub kindlasti, kui teha enne väike kavand ja see harilikku pliitsiga alusele üle kanda – juba kinnitatud medali asukohta on hiljem raske muuta. Väga keerulist ülesannet ei maksaks endale seada, kuna medalid on ümmargused – lilled, linnud ja lihtsamad loomad peaksid päris hästi õnnestuma.

Nii saame suhteliselt kerge vaeva ja väikeste kulutustega tõeliselt särava kunstiteose.

Ars Burger

Nohune armastus

Kallju Suure foto

Kristelil oli küll kodus ka klaver, kuid talle meeldis kangesti pilli harjutamas käia just Klaarika kodus. Klaarika oli Kristeli parim sõbratar, ja mis peamine: tal oli kodus koer! Potsa polnud küll mingi tõupeni, vaid harilik krants, aga küll ta oli tark ja armas loom! Ja kui musikaalne ta veel oli! Kui Kristel või Klaarika klaveri taha istusid, siis hüppas Potsa neile vupsti sülle ja lausa vingus õndsusest! Kristel oli peaaegu kindel, et kui Klaarika peret kodus polnud, siis mängis Potsa klaveril salaja "Koera polkat".

Kristeli vanemad polnud nõus koera majja võtma, kuigi tüdruk nurus

seda alalõpmata. Ja seepärast oli Kristel õnnelik, et vähemasti Klaarika juures sai ta koera kallistada. Ainult et... miskipärast tekkis tal pärast iga külaskäiku kohutav nohu, ja silmad läksid punaseks, nagu tahaks odraiva lau külge kasvada. Kristel ei tahtnud kohe mitte kuidagi tunnistada, et nohune olek tuli ikka pärast seda, kui ta oli Potsaga hullanud. Äkki ei luba-

tagi teda enam Klaarika juurde, kui ta sellest emale räägib? Aga mõne aja pärast sattus tüdruk siiski arsti juurde – selgus, et tegemist oli allergiaga! Nüüd teab Kristel, et koeraga ta enam mängida ei tohi – isegi mitte salaja!

Mis isevärki haigus see allergia siis on?

Allergia ei olegi haigus, vaid ülitundlikkus mõnede toidus või õhus olevate ainete suhtes. Allergiline organism hakkab ühtäkki ohtlikeks pidama asju, mis ei sisalda tegelikult mingit ohtu: mõned ei saa süüa apelsine või maasikaid, mõned ei talu loomakarvade, heina ja linnusulgede lähedust. Varem arvasid arstid, et seda sorti inimesed tohivad pidada ainult kalu, kilpkonni ja madusid – selgus, et isegi sfinksi tõugu sileda nahaga kass võib allergilistel inimestel tekitada nohu ja silmade kipitamist (kiisud on, muide, allergiat tekitavate loomade seas esimesed).

Nüüd on aga teadlased leiutanud vaktsiini, mis võtab loomasõpradelt ülitundlikkuse ning mis mõjub eriti hästi just kassi- ja koeraallergia puhul. Neile, kes pelgavad paar korda aastas tehtavat süsti, soovitatakse aga enne koera- või kassipidajate pere küllastamist proovida allergiavastaseid tablette.

Kirke joonistus

Muide, ka USA president Bill Clinton hakkavat aevastama kohe, kui võtab sülle oma kassi Soxi. Aga sellegi poolest ei mõtlegi riigimees lemmikloomast loobuda.

Doktor Tarkpea

Unejutt

Elas kord Liisbet, kellel oli sinine karu, ja ta pükste peale oli kirjutatud "Ich liebe Dich!". Siis oli tal veel roosa jänku, kelle nimi oli Änni, ja siis oli tal veel siil. Siil tuli siis, kui Liisbet suure muhu sai. Ükskord juhtus nii, et öösel kukkus väike jänku pimedasse voodialusesse maailma. Ja siis läksid sõbrad teda otsima. Väike siilipoiss leidis ta üles. Nad läksid rõõmsalt magama. Järgmisel päeval oli Liisbetil sünnipäev. Ja siis hüüdis karu: "Ich liebe Dich!" Aga üks väike poiss tuli Liisbetile külla ja hakkas siilipoisiga mängima. Siilipoiss kadus ära. Aga siis otsis karu ta üles. Siis olid kõik sõbrad koos ja võisid magama minna. Sõber peab alati teise sõbra ära päästma.

8-aastane Madli Maarja Ehasalu Tallinnast

Pildi autor on Martin Kalt

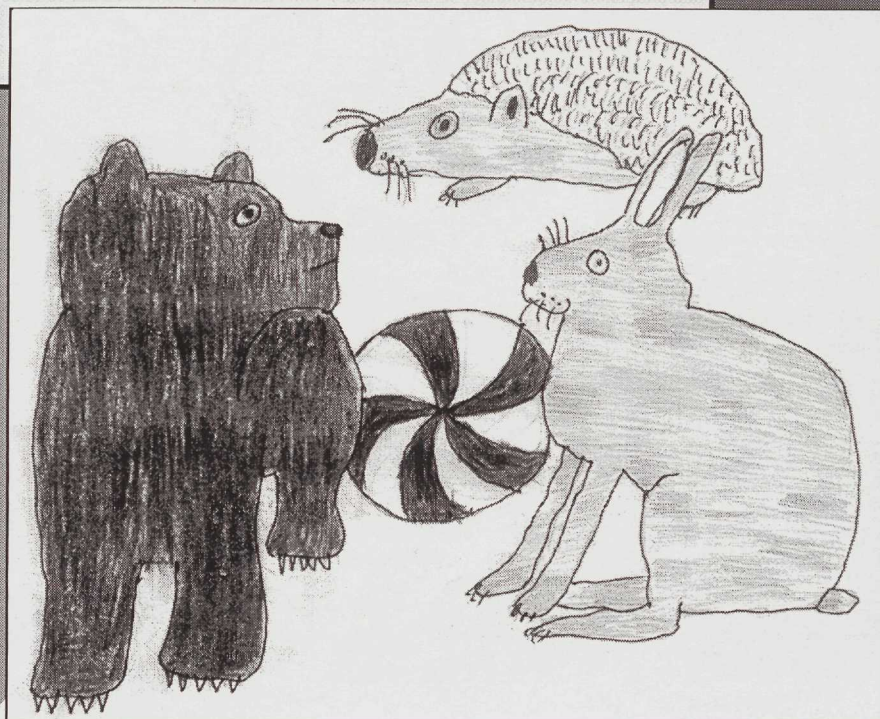
Kirjalaps

Kelle nägu on unenägu?

Merike Kungla

Kelle nägu on unenägu?...

Isa,
ema,
sinu nägu?
Või on äkki nagu kägu?
Või on naabri kassi nägu?

Me näeme und
sinistest roosidest,
tikutoosidest,
mustadest hobustest,
merehoovustest,
majadest, autodest,
lennukeist, laevadest,
lövi suust
ja paljust muust.

Kas teate, et unenäod
on nagu päris ehtsad käod?
Nad ehitavad ennast üles
kellegi teise sooja süles,
siis lähevad meile silma
ja teevad seal oma maailma.

Marcus Turovski
Tallinna Reaalkooli VI klassist

Üks majake

Üks majake väike
seisis üksinda seal,
kus paistis suur päike
väikse maatüki peal.
Ning majakese kõrval
oli pisike kuur,
ja otse ta kõrval
asus aed nõnda suur.

Majast tagapool paks mets kasvas
ning lökegi leegitses seal...
Aga tegelikult see oli
ainult joonistus paberi peal!

11-aastane Liina Repson
Tallinna 44. keskkoolist

KARUTÜDRUK MAIA

Pildi loonistas Kirke

E LAS KORD KARUTÜDRUK MAIA. KELLEL EI OLNUD UND. KUI TA KORRAKS SUIKUSKI, ÄRATAS IKKA KEEGI VÕI MISKI TA ÜLES. AGA ÜHEL ÕHTUL TUNDIS MAIA, KUIDAS KEEGI PANI KÄE TA ÕLALE. MAIA EHMUS VÄGA, KUI NÄGI, ET SEE OLİ KARUHALDJAS. KARUHALDJAS RÄÄKIS JA RÄÄKIS, KUNI MAIA JÄI MAGAMA. KARUTÜDRUK MUUDKUI MAGAS, MAGAS JA MAGAS...

TEGELIKULT POLNUD SEE MINGI KARUHALDJAS, VAID HOOPIS UNE-MATI, KES PANI MAIA NÜÜD ÕHTUTI MAGAMA JA ÄRATAS HOMMIKUL JÄLLE ÜLES. NAD RÄÄKISID OMAVAHEL MILLESTKI, MIDA MEIE EI TEA.

KUI KARUHALDJAS ÜHEL ÕHTUL JÄLLE MAIA JUURDE TULI, JUHTUS PARAJASTI KARUEMA SEAL OLEMA. KARUEMA SAI VÄGA PAHASEKS JA KÜSIS OTSEKOHE: "KUST SINA SIIA SAID?" KARUHALDJAS VASTAS: "MA TULIN TEIE KOJU SEITSME MAA JA MERE TAGANT, ÜLE JÕGEDE JA MÄGEDE. OLEN UNE-MATI!"

KUI KARUISA TUPPA JÕUDIS, OLİ TA SAMA KURI KUI

KARUEMA, KUID SEE EI AIDANUD.

KARUVEND TULI JA TAHTIS JUBA UNE-MATIT LÜÜAGI, KUID UNE-MATIPANITAMAGAMA. TEISTEGARÄÄKIS TA EDASI SENI, KUNI NEMADKI UINUSID. KÕIK MUUDKUI MAGASID JA MAGASID, KUNI JÕUDIS KÄTTE JÄRGMINE AASTA.

AGA KA JÄRGMISEL AASTAL KORDUS KÕIK TÄPSELT SAMAMOODI, SEST EELMISE AASTA LOO OLID HAJAMEELED KARUD JUBA UNUSTANUD. JA NII HAKKASIDKI KARUD TALVITI MAGAMA!

HEILI MÖLDER
Koonga põhikoolist

Kandilisest

Saab ümmargune

Eelmises numbris kõnelesime Taani Kuningriigis toimunud LEGO maailmameistrivõistlustest, millest eesti lapsedki edukalt osa võtsid.

Võistlejad said hakkama suisa imetegudega: nende kokkupandud autod sõitsid, liftid liikusid ja jalgratastega oleks võinud mõni päkapikk matkale minna. Teadagi, mis viga leiutada, kui detaile on jalaga segada ja mootorid karpides ootamas...

Kõige imetlusväärsem oli aga minu jaoks Legolandis see, et meistrid olid osanud kandilistest klotsidest kokku panna selliseidki kujusid, mille küljes pole ainsatki kandilist kohta!

Loomad on nii poiste kui tüdrukute sõbrad!

Poistele meeldib teadagi kõige rohkem tehnikamaailm, tüdrukute jaoks on LEGOleiutajad välja mõelnud rõõmsates toonides Belville'i – aga loomad on ühtviisi huvitavad kõigile.

Ei hakka praegu kõnelema koertest, kes Legolandis täieõiguslike pereleikmetega igal pool kaasas käisid – muide, ühelgi neist polnud suukorvi, sest taanlased arvavad, et kui inimesed on üksteise ja ka neljajalgsete vastu sõbralikud, siis pole kellelgi suukorvi tarvis – aga tunnistan ausalt, et Legopargi Safari osakonnas oleksin tahtnud küll nii mõndagi loomamudelit käega katsuda.

Krokodill, jah, on niikuinii veidi kandilise olemisega, aga et klotsidest on võimalik kokku panna jäne-seid, lõvisid, hobuseid ja papagoisid – see pani küll pead vangutama.

Eeslit tohib käega katsuda!

Minusuguste uskmataute jaoks olid LEGOmeisterid käega katsumiseks välja pannud eesli, kes tõstis koledat kisa kohe, kui talle käe suhu panid. Ju ta ütles oma keeles, et kingitud eesli suhu ei vaadata! Selge see, et Billundi meistritel on klotsimäed priilt käes, nii et vaatamiseks välja pandud mudelites on klotsid kivikindlalt kinni liimitud.

Aga ega meistritööde valmimiseks ole vaja ainult klotse ja osavat kätt: tarvis on ka palju aega ja kannatust. Näiteks ulguva hundi kuju valmistamiseks kulub Legolandis enam kui neli kuud – tervelt veerand aastat! Suuremate kujude juures peab kahtlemata ametis olema hulk inimesi – peaasi, et kõik on ühel nõul! Ning kui müürid ning majad valmivad vahel klotse üksteise otsa ladudes justkui iseenesest, siis loomakujude tegemiseks vajatakse kindlasti ka head kunstnikukätt, vaatlusoskust ja tähelepanuvõimet. Võib-olla on Eestiski kunagi oma Legomaa?

Meie seekordseks koduülesandeks selle maa vapilooma väljamõtlemine! Parimatele joonistajatele LEGOAUHINNAD firmalt P.Jahn & Partners Baltic!

Leelo Tungal

Kirjad Taevalisale

Väike vemp

Armas Jumal!

Ma tahaksin saada leiutajaks, aga ma ei tea, mida ma peaksin leiutama.

Karl

Armas Jumal!

Anna mulle andeks kõik need pahandused, mida ma tegin siis, kui olin väike.

Peter F.

Kallis Jumal!

Ma loodan, et sipelgad ei ole kuigi olulised, sest me trambime neid ju kogu aeg surnuks.

Dennis

Kallis Jumal!

Ma tahan abielluda, aga keegi ei taha mind veel naiseks võtta.

Dody

Kallis Jumal!

Eile olid meil õhtusöögiks kotletid. Mida Sina söid?

Anne-Marie

Armas Jumal!

Keegi ei taha mängida sellega, kes on paks.

Märtha

Kallis Jumal!

Proua Karlsson sai endale uue külmkapi. Kasti, mille sees see oli, viisime me oma klubisse. Nii et ma olen seal, kui Sa mind otsid.

Martin

Kallis Jumal!

Kas Sina vihastad, kui kunstlilli näed? Mina vihastaksin küll, kui tõelised oleksid minu tehtud.

Hanna

Kust Sa teada said, et Sa Jumal oled?

Hanna

Armas Jumal,

kas Sa oled rikas või ainult kuulus?

Stefan

Kallis Jumal!

Kas Sa tööpoolest tahtsid, et kaelkirjak selline välja näeb, või oli see õnnetus?

Maria

Kirjad leidis ja tõlkis
Allar Sooneste

Kui võtad majja kutsika, võid esialgu tema pidamisega päris hätta jääda. Algajale koerapidajale on heaks abimeheks Põhjamaade ühe tuntuima koeraspetsialisti Lasse Lindblomi raamat "Hoia oma koera – koonust sabaotsani!". L. Lindblom on erialalt koertepügaja ehk trimmiija, ning 40 aasta jooksul on tema käe all saanud täieliku hoolduse ligi 100 000 koera.

Koer on ka inimene!

Kogenud koerahooldaja ütleb: "Koera ei peeta – koer on pereliige, sest inimene ja l a b koos temaga! Koer peab olema õnnelik, siis on temaga ka kerge olla!"

Mida on koerale õnneks vaja?

L. Lindblom : "Kõige tähtsam on hea toit. Kui koer saab halba sööki, siis jääb ta haigeks ja muutub tigidaks – nii, nagu inimenegi. Sageli arvatakse, et kui on ostetud kallis tõukoer, siis tuleb talle osta ka kalleid välismaiseid koeratoite. Nii see pole – mõnel koeral võib näiteks tekkida allergia, kui koeravorst või -konserv sisaldab kala, seepärast tasub enne ostmist alati vorsti koostist uurida. Kui koer on haige, siis küsi endalt kõigepealt, millega teda toitsid."

Koera hoolduses on tähtsad ka kammimine ja pesemine – koer ei saa sinna ju midagi parata, kui tal õues käies mulda ja liiva käppade külge jääb! Ma ei pea õigeks seda, kui koer pannakse mingisse kitsasse ruumi kinni – ta peab saama kodus ringi liikuda nagu teisedki pereliikmed. Kui hoitakse puhtust, siis koer tüli ei tee. Samuti tuleb koeraga ilusasti kõnelda – ta saab ju kõigest aru!

Koer pole mänguasi!

Mõnikord võtavad isad-emad majja koera selleks, et lastel oleks,

kellega mängida. Jah, koerale meeldib mängida – iseäranis siis, kui ta on alles kutsikaeas – , aga ta pole mingil juhul mänguasi ja teda väntsutada ei tohi. Koera eest peavad vastutama kõigepealt isa ja ema, ja alles seejärel lapsed."

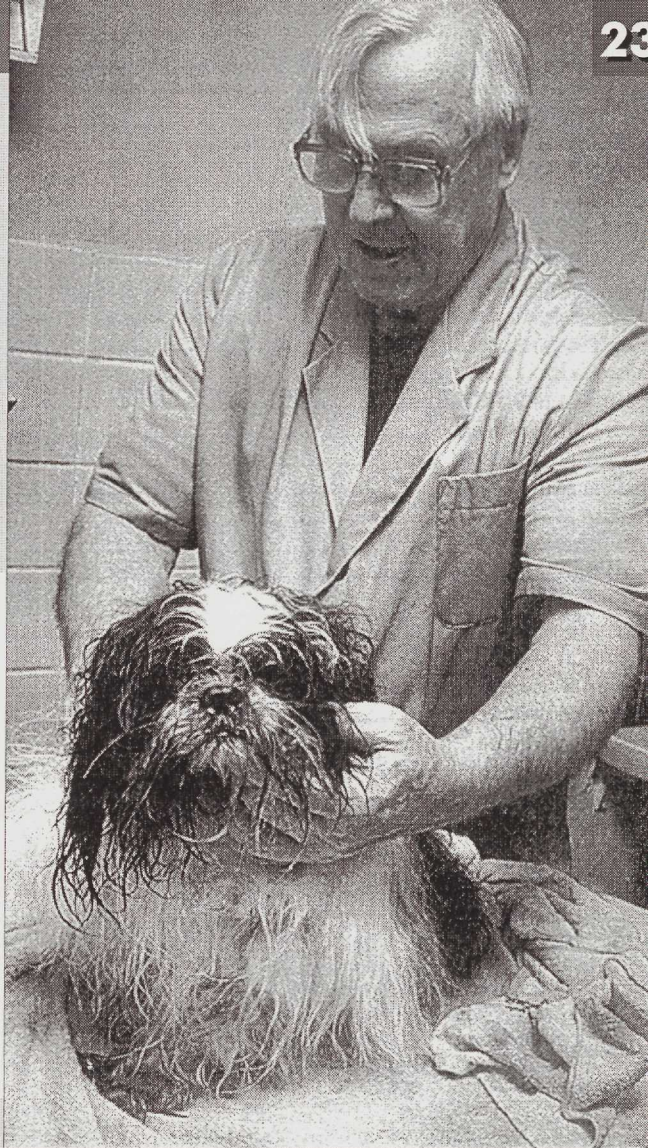
Kumb on parem – kas suur või väike koer?

"Viimasel ajal peetakse peeneks suurt kasvu koerte – dogide, rotveilerite ja lambakoerte pidamist. Aga linnakorteris oleks siiski parem pidada väiksemaid koeri," arvab Lasse Lindblom. "Meie peres on olnud 10 ameerika kokkerspanjelit, ja siit on laia ilma läinud umbes 250 kutsikat. Spanjelite ja taksidega on linnainimesel kergem toime tulla."

Aga praegu hindan eriti kõrgelt just segaverelisi koeri.

Tean küll, et nii mõnigi ei pea krantse üldse koeraks: nad on saadud odavalt või ilma rahata ja neisse suhtutakse kui väärtusetu kaubasse. Aga koera väärtus ei sõltu hinnast.

Näitusekoerad on vahel inimestele vajalikult i s e e n d a esiletõst-

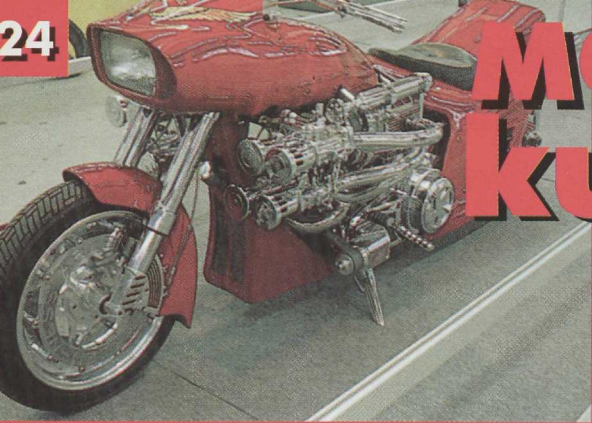
miseks: inimene tahab autasu endale, mitte koerale. Tõupaberitest tähtsam on sõprus, ja seda juba osta ei saa. Iga päev astuvad mu juurde sisse segaverelised penid ning ütlevad: "Morjens, morjens!" Nad saavad mult järamiseks kondi ja lahkuvad õnnelikult. Kui koer kõnnib omaniku kõrval, vaatab ta aeg-ajalt inimese poole ja küsib: "Kas ma pole ilus? Kas ma ei astu ilusasti?" Inimene peab oskama märgata, et tal on tõesti tore koer!"

Neile, kes kavatsevad L. Lindblomi raamatu järgi oma koeri kasvatada, olgu teadmiseks, et onu Lasse väidab, et tegelikult polegi ta selle teose autor: ta on vaid aastakümnete jooksul kirja pannud kõik selle, mida koerad talle pajatasid. Kõige tähtsam ongi ju südamega kuulata.

Sirje Maasikamäe

MOOTORATASTE Kuningad

↑ **CUSTOM** on mootorratas, mille raami ja bensiinipaaki katab uhke maaling. Rataste vahekaugus on jäetud tehase mõõtdesse. **CUSTOM**ist jääb mulje kui väga raskest mootorrattast, ja seda tänu ta paksudele kummidele, suurele bensiinipaagile ja suurtele porilaudadele.

↑ **RACE BIKE** on kiire tsikkel, mille mootorit on forsseeritud ja mida on igapidi kergemaks muudetud.

← **CLASSIC BIKE** on restaureeritud mootorratas. Vaid tõelise meistri käte all saab roostetanud logust normaalse väljanägemisega HD.

→ **BOBBER** on segu **RACE BIKE**'ist ja **CUSTOM**ist.

Nukkvõll

Seekord tuleb juttu mootorrattast nimega **HARLEY DAVIDSON**, mis on paljude meelet mootorrataste kuningas. **HARLEY DAVIDSON**i (HD) kodumaaks on USA ja seal leidub ta austajaidki kõige enam. HD fänn võib olla nii kontoris töötav ametnik kui ka nahkriietuses macho (nagu praegu musklimeest tavatsetakse kutsuda). **HARLEY**sid hakati tootma Ameerika Ühendriikides, Milwaukeees juba 1903. aastal, ja kohe hakkas tema austajate ring laienema. Täna on HD austajaid ka Eestis.

Nagu autosid, nii võib ka mootorrattaid restaureerida, ehitada ja ümber ehitada.

Nüüd võikski natuke rääkida HD-de ehitusstiilidest. **CHOPPER** on tsikkel, mille raami on madaldatud ja mille rataste vahe on vähemalt 185 cm. Enamuse **CHOPPER**i suurest pikkusest annab talle esihark. Tagarattal pole amorti ja esirattal porilauda.

↑ Mootorrataste hulgast võib leida väga omapäraseid sõiduriistu, nagu näiteks tiigrikujuline HD. Pildil oleva ratta omaniku tütrele oleval meeldinud tiigid.

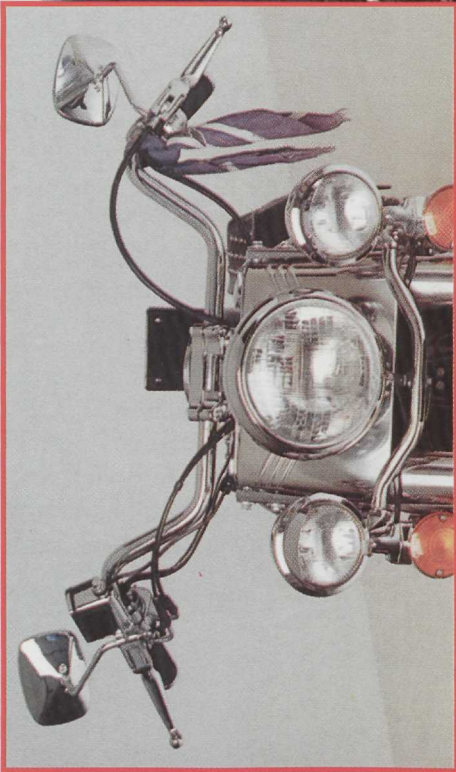

← Tavaliste mootorrataste kilda ei kuulu kindlasti ka **BOSS HOG**. See monstrum on võimeline 5,5 sekundiga saavutama 160 kilomeetri tunnikirguse, ja üldse võib ta tunniga maha sõita 257 kilomeetrit! Seda mootorrattast võivad endale lubada suured ja rikkad poisid, sest **BOSS HOG** kaalub 475 kg, tal on Chevrolet' 345-hobujõuline V8 mootor, ja tema hinnalipikule on kirjutatud 26 750 dollarit...

Sellised on mootorrataste kuningad!

HARLEY-DAVIDSON
HERITAGE
SOFTAIL CLASSIC '90

Edgar Valter

NAERU-USS

Juku imestab loodusloomuuseumis hundi topist vaadates: "Küll on siin majas ikka osavad jahimehed – mitte ei saa aru, kuidas nad hundi nii maha kõmmutasid, et klaasvitriini katki ei teinud?"

Lemmikloomapoes palub Kristjan: "Mul oleks vaja 200 kirpu, 50 prusakat, 120 lutikat ja 12 hiirt!"

"Milleks, kulla noormees?" imestab müüja.

"Isale öeldi, et me peame oma korteri ära andma täpselt sellisena, nagu me ta kunagi saime!"

Kaks koera seisavad lihakaupluse ukse ees.

"Astume sisse!" kutsub esimene.

"Ei tohi ju!" arvab etine. "Näed ise – siin ripub silt "Koertega sisenemine keelatud"!"

"Narr! Keegi ju ei tea, et me lugeda oskame!"

Küsimus: miks vihkavad koerad postiljone?

Vastus: seepärast, et nad saavad nii vähe kirju.

Küsimus: kes on must ja neljajalgne ning kaalub kakssada kilo?

Vastus: must koer, kellel on probleeme kehakaaluga.

Miks sa oma koerale Röövel nimeks panid – on ju nii palju ilusaid koeranimesid?"

"Jah, aga kas sa tead, kui paljud inimesed tänaval seisma jäävad, kui ma oma koera hüüan!"

Juku kurdab koolist tulles emale: "Elu on nii ebaõiglane! Minul pole ühtki looma, aga Antsul on kilpkonn ja koer – ja nüüd on ta paelussi ka veel saanud!"

Isa hoopleb: "Kas sa tead, Juku, missugune kala mul eile spinningu otsast ära läks – vaata, niisugune nagu mu käsivars!"

"Oi, isa, ma ei teadnudki, et karvaseid kalu on ka olemas!"

Juku palub kaupluse ukse taga: "Tädi, kas te ei tahaks koera silitada?"

Tädi teebki kirjule krantsile paar korda pai: "Oi, sul on nii kena ja tark koer! Mis ta nimi on?"

"Seda ma küll ei oska ütelda – ega see minu koer olegi, tahtsin lihtsalt teada, kas ta hammustab või ei!"

"Poiss, kutsu oma koer siit ära – ma juba tunnen, kuidas mul kirbud mööda sääri jooksevad!"

"Pitsu, tule ruttu siia, tädil on kirbud!"

"Vaata, vanaema, ma tõin sulle ilusa kärbse!"

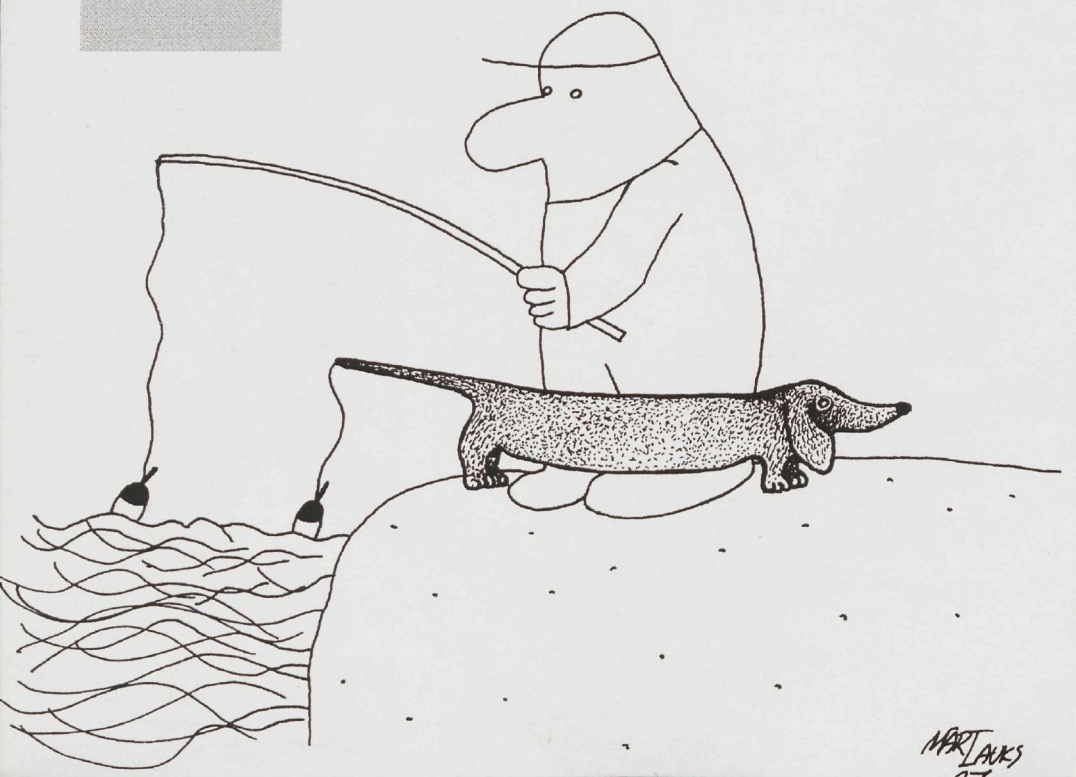
"Aitäh, Juku – aga mis ma selle kärbsega teen?"

"Ega ma muud ei taha, kui ühte pisikest koera!"

"Oi, Juku, ega siis loomi ei tehta – neid os-tetakse!"

"Aga isa ütles, et sina teed alati kärbsest ele-vandi..."

Märt Lauksi
karikatuur

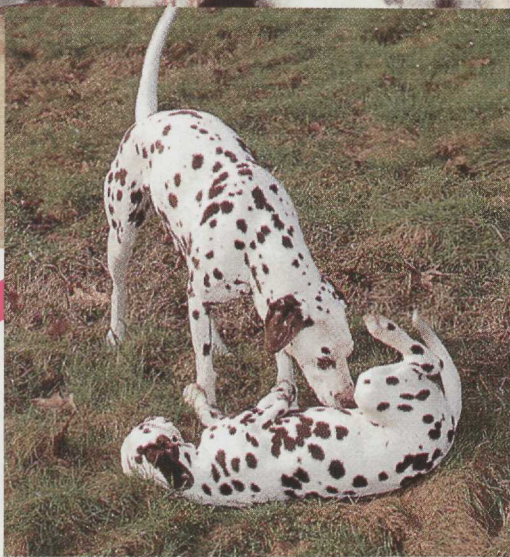

Täpp täpi peal, ise la pistmata

Dalmaatsia koera eriskummalisest mantlist oskasid teadagi lugu pidada ka multifilmitegijad: täpid oleksid justkui penidele selga maalitud! Tipid-täpid on seda silmatorkavamad, et dalmaatslane pole mingi pisike sülekoer, vaid üsnagi kopsakat kasvu loom: isasloomade ideaalseks kõrguseks peetakse 56-61 cm, emased jäävad koerapadest paari sentimeetri võrra maha. Keskmine dalmaatsia koer kaalub umbes 25 kilo.

See, et "disnikas" jutustatakse suures dalmaatslaste karjast, polegi vist päris juhuslik: seda tõugu koeramamad kalduvad sageli paljulapselisusele. Guinnessi rekorditeraamatuseni on kantud üks Jaapanis elav dalmaatsia koer, kes seitsme aasta jooksul tõi ilmale 110 järglast! Huvitav on see, et sündides on dalmaatslaste kutsikad üleni valged, tulevaste

täppide asukohad on vaevumärgatavad, ja alles kahe kuu vanuselt hakkavad laigukesed välja paistma.

Rahvasuu ütleb küll, et väike koer on ikka kutsikas, kuid enamjagu dalmaatsia koeri arvab, et vanasõna tuleks ümber teha ja öelda: dalmaatsia koer on ikka kutsikas! Seda tõugu koerad vajavad pidevalt inimese lähedust ja tahavad nii mängida, hullata kui seltsielu elada. Kui dalmaatslane peab kaua üksi olema, muutub ta kurvameelseks ja loiuks...

Sellegi poolest on neil sõbralikel loomadel olnud üsnagi tõiseid kohustusi: 1912. a. Balkani sõdade ajal nimetati neid sõjakoorteks, ameeriklaste jaoks olid dalmaatslaste tuletõrjujate talismaniks ja Sak-

samaal kasutati neid ihukaitsjatena. Amet ei riku ei konti ega kasukat! Dalmaatsia koeri on oma lemmikuks pidanud paljud – teiste hulgas George Washington ja Gina Lollobrigida! Dalmaatsia koerte aretamise ja levitamise au kuulub küll õigupoolest inglastele, kuid selle töö päritolu jaoks oli ja jääb Dalmaatsia – see on paikkond endises Jugoslaavia Föderatiivses Vabariigis. Künoloogid (ehk koerateadlased) oletavad, et dalmaatsia koera tõug on väga vana: nimelt leiti ühelt vana-egiptuse hauakambri freskolt kaheksa koerakujutist, ning üks neist sarnanes oma täpilise mantli poolest just nimelt dalmaatsia koerale. Aga fresko on tehtud 3000 aastat enne Kristuse sündi... Vanad head dalmaatsia koerad – kui nemad võiksid oma esivanemate mälestustest kõnelda!

ehtisid end maani naaritsakasukate ja rebaseoadega, millele "efekti mõttes" kinnitati klaassilmadki pähe... Ilus ju!

Nüüd on aga inimesed õppinud karusnahku ise valmistama: osatakse teha nii tiigri- kui leopardimustriga kangaid, ja õmeldakse karu- kui lambanahkseid kasukaid, ilma et karusid oleks kütitud või lambalt küsimata nahka võetud. Ja mis kõige imelikum: tiigrimustriga rõivatükk võib olla õhem kui mõni siid!

Sellel sügistelvel on "kunst-kiskjad" ennast uhkelt just noortemoodi sisse murdnud. Mõni piiga katab end pealaest jalatalani kunstnahkadega: tehisleopardist saab mütsi, seeliku ja käekoti, tehislambanahast õmb-

Kei pruugi olla karunahk!

Mõni piiga tõmbab kunstkarunahksed lumesaapad jalga.

"Ainult metslane kütib loomi selleks, et nende nahkadega uhkust ajada!" kuulutab Brigitte juba pikemat aega.

Kes on kavalam kui kahejalgne! Inimesed taipasid juba ammuilma, et mida kohevam on looma karv, seda mõnusamalt ta end ka tuule ja pakase käes tunneb. Inimlaps, vaeseke, on ju puha paljas! Mis siis muud, kui vibu selga, väits taskusse – ja marss metsa nahku hankima!

Karusnahku on ajast aega peetud hinnaliseks kraamiks.

Kuningad said troonile istudes selga hermeliinmantlid, uhked daamid

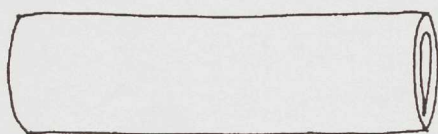

Moonika Musta Luige moekoolist kasutas oma kostüümi juures leopardinaha motiive.

leb vesti ja tõmbab kunstkarunahksed lumesaapad jalga. Katiigrimustrit osatakse järele aimata, ja on üsna kindel, et moekunstnike leiutatud "karvabotased" ning tiigriiseelik ei pane vastutulevaid kasse turtsuma ega koeri haukuma... Moonika Musta Luige moekoolist kasutas oma kostüümi juures leopardinaha motiive.

Selle eest, et karusloomad võiksid rahumeeli elu lõpuni oma kasukaid ise kanda, võitlevad mitmed loomakaitseseltsid. Üks kangemaid loomade õiguste eest seisjaid on prantsuse näitlejatar Brigitte Bardot – seesama, kellest üle-eelmises numbris kõnelesime kui inim-Barbie'ist. Filmitööst loobudes võttis ta oma hoole alla kümneid kodutuid kasse ja koeri, korraldas protestimatka hülgekütimise vastu Gröönimaal, kaebas kohtusse metssigu küttinud jahiseltsi ja püüdis varastada lihuniku juurde viidud hobuseid.

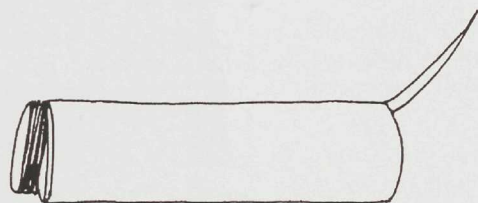
"Ainult metslane kütib loomi selleks, et nende nahkadega uhkust ajada!" kuulutab Brigitte juba pikemat aega. Ja ennäe: läksidki kunstkarunahad moodi! Ehk on keegi sellest ka karudele kõnelnud?

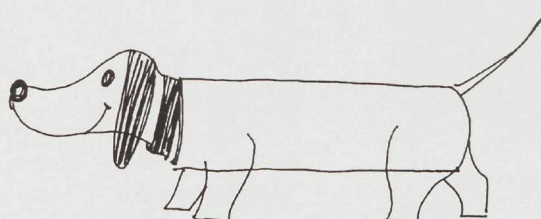
1.

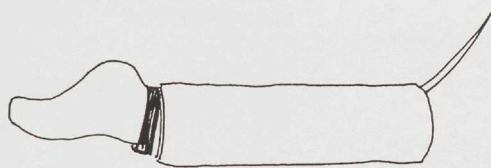
4.

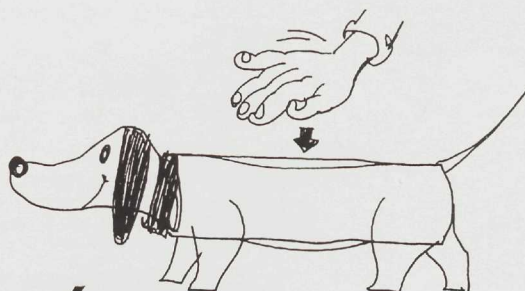
2.

5.

3.

6.

Edgar Valter

1. Joonista üks toru.

2. Toru ühte otsa võiks joonistada võru ja teise otsa võiks teha väikese antenni moodi asja. See kõlbab sabaks.

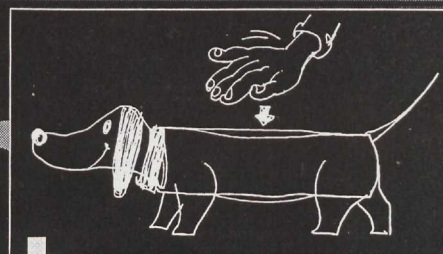
3. Nüüd tuleks joonistada pea.

4. Et pea poleks nii väga soki moodi, joonista silm ja nina ning pane rippuma üks kõrv. Nüüd on sul koer, kes seisab jalgupidi vees.

õpetab torukoera joonistamist

5. Kui ta tahab kaldale tulla, peaks talle jalad alla joonistama.

6. Kui sind segab, et su koer ikka veel veidi toru meenutab, siis silta teda selja pealt. Ära karda, häid lapsi ta ei hammusta!

Uuel aastal paned märkmiku vahele uue taskukalendri, ema riputab silmatorkavale kohale seinakalendri. Üks on väike, teine suur – kuid numbrid on neil täpselt samad.

Mõlemad on

gregooriuse kalendrid.

Kalender sai nime paavst Gregoriuse järgi, kelle valitsusajal see 1582. a. kasutusele võeti. Enne seda kehtinud kalendri kehtestas Rooma keiser Julius Caesar 46. a. eKr. Nn. Juuliusse kalendri põhjal sisaldas iga neljas aasta 366 päeva, ja selle kalendri kasutamisel tekkis 400 aasta jooksul kolmepäevane viga.

Gregooriuse kalendri järgi on liigaastaid vähem: lisapäev tekib vaid siis, kui kahest viimasest numbrist koosnev arv jaguneb neljaga. Äsja möödunud aasta oli liigaasta – veebruaris oli 29 päeva, kuna $96:4=24$. Järgmine liigaasta on 2000. Muide, liigaasta au ei anta täis-sajalistele aastatele, mis ei jagu neljasajaga, nii et näiteks aastatel 2100 ja 2200 ei ole veebruaris 29 päeva.

Juuliusse kalender

Eestlased kasutasid juuliusse kalendrit 1. veebruarini 1918.

Sel aastal läksid lapsed 31. jaanuaril magama ja said järgmisel hommikul ärgates teada, et käes on 14. veebruar. Peaaegu nagu Okasroosikese-muinasjutus, kas

pole? Kui su vanavanaisa on sündinud näiteks 1. jaanuaril 1918. a., siis märgiti gregooriuse kalendri kasutusele tulekul tema "uueks" sünnipäevaks hoopis 14. jaanuar: 20. sajandi kuupäevadele lisati 13 päeva.

Millest alustatakse aastate loendamist?

Ajaarvamist alustatakse tavaliselt mingist tähtsast ajaloolisest sündmusest, mis enamasti on seotud usuga. Gregooriuse kalender on kristlik: tema aluseks on Jeesuse Kristuse sünd. Juudiusulistel on aga ajaarvamise aluseks maailma loomine, mis kuulub meie kalendri järgi aastasse 3761 eKr. Islamimaades algab ajaarvamine prohvet Muhamedi põgenemisega Mekast (622. pKr.), vanade kreeklaste kalendrit võiks aga nimetada spordiusuliseks: selle ajaarvamise aluseks on esimesed olümpiamängud, mis toimusid meie kalendri järgi 776 eKr.

Missugune tuleb uus aasta?

See on alati inimesi huvitanud: aastavahetusel armastati sündmusi ette aimata kas tinavalamise või mitmesuguste loodusemärkide järgi. Ka horoskoopide uurimisega loodavad paljud inimesed elusündmusi ette aimata. Sõna "horoskoop" tähendab kreeka keeles "aega jälgiv". Horoskoopide koostades ennustavad astroloogid taevakehade seisu silmas pidades mitmesuguseid sündmusi inimeste elus.

Viimasel ajal on moodi läinud ka hiina horoskoop. Selle kohaselt nimetatakse iga aastat mingi looma nimega, ja sel aastal sündinutel on ka vastava olevuse iseloom. Iseasi, kas võtad asja tõsiselt või pakub see sulle lihtsalt meelelahutust, kuid hiinlaste arvates käib ajaarvamine iga aasta veebruarist alates nõnda.

1979 KITS
(LAMMAS)

1980 AHV

1981 KUKK

1982 KOER

1983 SIGA

1984 ROTT

1985 HÄRG
(PÜHVEL)

1986 TIIGER

1987 JÄNES
(KASS)

1988 DRAAKON

1989 MADU

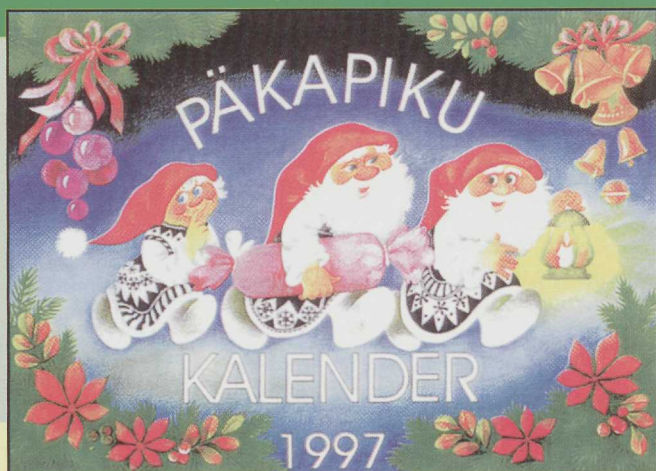
1990 HOBUNE

Joonistas Eneken Maripuu

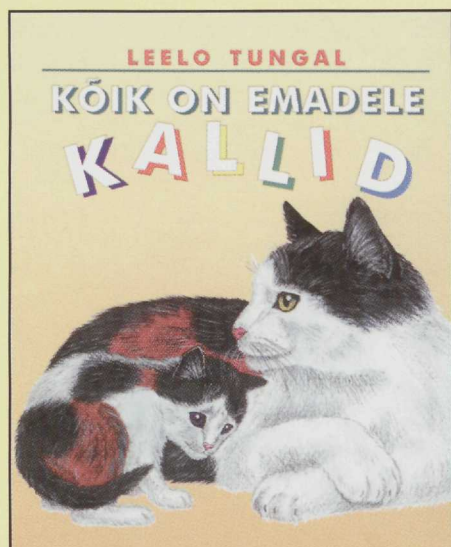

Seinale ja riulile

Kõige pisemate lugejate jaoks, kes tunnevad veel ainult trükitähti, ilmutas kirjastus KUNST LEELO TUNGLA ja REET REA raamatu "KÕIK ON EMADELE KALLID". Värsiraamat jutustab koduloomadest ja on kindlasti kõige tarvilikum neile linnalastele, kes ei ole ei põrsaid, lehma ega hobuseid oma silmaga näinud. Ülesanne lugejale: leiuta ise kutsika-salmile puuduv rida!

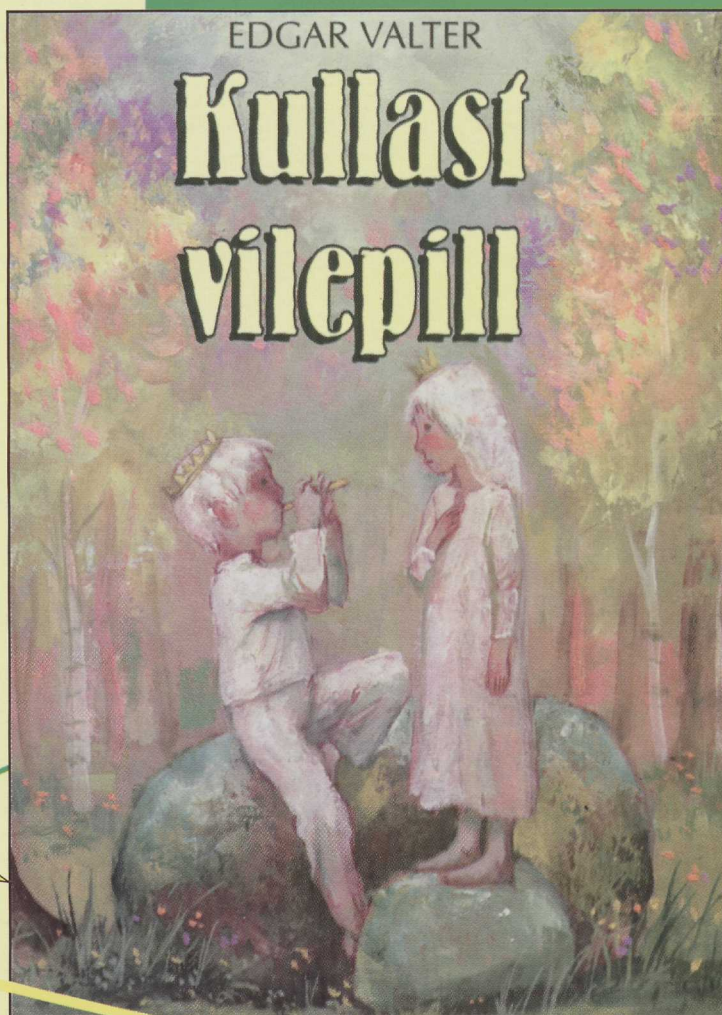

Kuidas koera lapsi kutsud?
Kutsikad on väiksed kutsud!
Algul on nad pimedad,
.....

**Joonistusi ja kirjatükke
ootame veebruari lõpuni!
Parimatele auhinnaks raamatud!**

See, et päkapikud pärast pühi oma "sussirikastamise" töö katki jätavad, ei tähenda veel nende pöran-da alla minemist. Päkapikud elavad ikka oma elu edasi. Kõigile, kes tahavad ennast päkapiku-uudistega kursis hoida, on mõeldud ÜLLE MEISTRI joonistatud PÄKAPIKUKALENDER, mille andis välja kirjastus Monokkel.

EDGAR VALTERI joonistatud-kirjutatud raamat "KULLAST VILEPILL", mis ilmus kirjastuse ULVI POSTKAART kaudu, on mõeldud veidi suurematele – neile, kes oskavad rõõmu tunda loodusest, heaks inimeseks kasvamisest ja ilusatest piltidest. Lugejale: missuguse jutukese või luuletuse kirjutaksid selle pildi juurde?

Barbie on paljude täiskasvanute meelest külm iludus, kellele meeldivad vaid uhked rõivad. Küllap on paljudele uudiseks see, et 1985. aastal sai Barbie loomaarsti diplomi ja selle ameti tähtsusest kirjutas Barbie ajakiri juba 1968. aastal! Artiklis öeldi muuhulgas seda, et "huvi loomade vastu võib lastes äratada ka ligimesearmastust..."

60. aastatel olid moes puudlid!

Ja 1964. a. sai Barbiegi endale puudli – muidugi mõista koos kondi, kausi ja muu koeravarustusega. Puudli tarkusest ja osavusest andsid tunnistustkoertenäitusel saadud karikas ja diplom. Barbiele on kingitud teisigi koeri – paar aastat hiljem "sündis" näiteks suur valge sakris karvaga Tutti, ja küllap saab Barbie hästi läbi ka Skipperi peniga, kelle nimi on Scotty. Lelumestrid valmistasid Barbiele ka afgaani hurda, keda Ameerikas kutsutakse Prince'iks, Inglismaal aga Lordiks.

Barbie kiisud –

nii valge burma kass Kitty kui segaverd nurrulööja Fluff – saavad üldiselt koertega hästi läbi ega puutu ka nuku puurilinde. Muide, Flufi jaoks on lelumestrid valmistanud isegi kraapimispuu!

Barbie-nuku oma hobune!

Jah, ka suksusid on Barbie'el olnud õige mitmeid. Esimene neist ilmus poodidesse 1971. aastal ja kandis nime Dancer – ju ta siis oli tantsuhimuline hobune! Loomulikult tehti hobusele ka oma tall, ja Barbie garderoobi täiendati ratsutamisülkonna ja saabastega. Tillukesed kannused ja piits kuuluvad samuti asja juurde.

Ega Kengi tahtnud sõbratarist viletsam olla: ühel heal päeval tõmbasid nukud narmastega nahkjoped selga, võtsid lassod

kätte ja pörutasid Metsikusse Läände ratsutama! Küllap nad seal toime tulid, sest Barbie'el oli ju looma- ja Kenil inimesearsti diplom taskus!

Barbie armastab loomi

Missuguseid loomi võiks Barbie'el Sinu meelest olla? Kirjuta ja joonista neist meilegi!
Parimatele auhinnaks Barbie praegune koer – haukuv Terry – firmalt Mattel Toys!

Igal hommikul kell seitse heliseb mu äratuskell, on aeg tõusta. Ma pesen, süüa ja asun teele. Minu koolitee ei ole nii pikk kui mõnel mu sõpradest – nemad peavad üles tõusma kell pool kuus, et õigeaks ajaks kooli jõuda.

Tavaliselt on meil esimene tund matemaatika või ajalugu. Kahjuks on ajalooõpetaja meie suure kooli direktor. Theresiaanlaste Akadeemias töötab rohkem mees- kui naisprofessoreid. Meie tunnid on viiskümmend minutit pikad, vahetunnid aga ainult viie minuti pikkused. Pärast tundide lõppu läheme sööma.

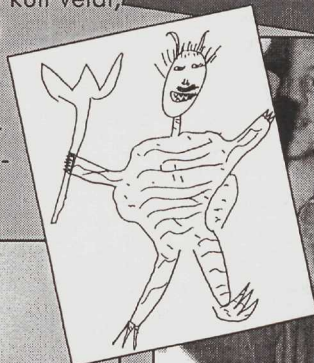
Pärast lõunat algab vaba aeg, mis kestab umbes kaks tundi. Meie koolil on väga suur park, kus me jalg- või korvpalli mängime või lihtsalt ringi

Selline on üks tavaline koolipäev Austrias. Ja koolis käiakse siin ka laupäeviti.

12aastane Kaarel Rundu
Viini Theresiaanlaste Akadeemia II-a klassist

Theresiaanlaste kooli pallimänge joonistas Kaarli noorem vend Kalev. Mõlemad poisid on pärit Tallinnast, kuid peavad veel mõnda aega õppima saksakeelses koolis, kuna nende isa töötab Eesti Vabariigi Austria saatkonnas. Kaarel muretseb küll veidi, kuidas ta Tallinna tagasi tulles endises koolis hakkama saab, sest füüsika õppimist alustas ta ju saksa keeles – aga küllap vana sõbrad tulevad appi.

Oliver (pildil) on aga- 9aastane austerlane, kes palub endale kirjutada ainult saksa keeles. Tema hobid on lugemine ja suusatamine, ning kirju ootab ta aadressil: Oliver Koppenskiner, Führadehofstr. 23 / 19 / 7 / 24, 1110 Wien, Österreich (Austria).

← Oliveri joonistus

AUSTRIAS Koolipäev

kõnnime.

Mõnel päeval on aga vaba aja asemel õppetöö. Kui need kaks tundi läbi on, siis algab koduste ülesannete tegemise aeg. Kell neli saame ooteks jooki ja saiakesi, siis jätkub kodutööde tegemine. Koju saab alles kell pool kuus.

Ken Raondi

Haapsalust pakkus aga välja toredea mõtte: "Kui mõnes kalendris on kõigil lastel nimepäevad, siis võiks ju **Triibu-Liin**el ka nimepäev olla! Mis te arvate, milline päev see olla võiks?"
Triibu-Liine Nessuke plaksutas seda kirja lugedes kätte. Muidugi, Ken on ju tema eesnimi autor, perekonnanime leiutas meie vapiloomale **Kristi Kapt**en Tallinnast. Pange aga nüüd kõik pead tööle ja võtke kalendrid ette: **missugune päev** sobiks kõige paremini Triibu-Liine nimepäevaks? Muidugi saab parim päevaleitaja auhinna!

Tere! Krips-krops, sips-saps, mulle meeldib Hea Laps! Mulle meeldib teie ajakiri väga! Mina pakuksin, et igas numbris võiks juttu olla koertest või kassidest. Mul on koer nimega Bella, aga ta on vahel kuri ka. Tema tõug on laika. Mulle meeldib tikkida, rattaga sõita, lugeda ja sporti teha. Seda kirjutasin selleks, et kirjasõbraks saada mõne 10-13aastase tüdrukuga. Ise olen 11aastane ja minu aadress on Akadeemia tee 6 – 13, Tallinn EE 0026.

Liina Repson

Hea Lapse jõulunumbris välja kuulutatud võistluste võitjate nimed ilmutame veebruaris, kuna ajakirja jaanuarinumber läheb trükki enne, kui nende võistluste tähtaeg lõpeb.
Kes kannatab, see kaua naerab!

Triibu-Liine Nessuke leidis uue sõbra!

Laviinid!

Laviin tormab mägedest orgu niisuguse metsiku hooga, mis murrab maha puud ning matab lume alla majad ja inimesed. Sulailma või tormiga pääseb senini kõva ja jäine olnud lumi pallina veerema. Veeredes kogub see pall endale mäenõlvalt üha enam lund ümber. Võib ka juhtuda, et laviini päästavad valla ettevaatamatud suusatajad. Lumi lasub mägedel kihtidena, justnagu oleks keegi leivaviile üksteise peale ladunud. Miks see nii on? Kui peale lumesadu päike paistma ei hakka, jääb värske lumi külma õhu kätte. Pika peale tuleb päike muidugi välja, ja siis sulatab soe õhk lume pealispinna üles. Kui nüüd jälle lund sajab või ilm külmaks läheb, tekib vana lumekihi peale uus. Lumekihid võivad lahti rebeneda ning mägedest suure hoo ja mürinaga alla libiseda. Mõned laviinid tekivad ka justkui hiigel-lumememme tegemiseks veeretatud lumepallid. Sulailma või tormiga sööstab siis kasvav lumepall mäejärsakust alla orgu, ja tema hoog muutub üha vägevamaks. Eriti ohtlikel järsakunõlvadel piisab laviini vallapäästmiseks väga vähesest – näiteks suusataja tekitatud helilainetest. Seepärast pannakse mägedesse välja hoiatussilte, mis keelavad ohtikel aladel suusatada. Mägedes lähevad paljud inimesed vabatahtlikult päästetöötajatele appi. Nende abita oleksid paljud allakukkunud mägironijad ja laviini uppunud seiklejad elu kaotanud. Mäestikes on headeks abimeesteks ka koerad, kellel on nii tundlik haistmis-meel, et nad suudavad inimese üles leida ka viie meetri sügavuse lume alt.

Saksa keelest tõlkis Maari

(Katkend Juscha Zoelleri raamatust "Miteinander lesen 3"), Österreichischer Buchklub der Jugend, Wien. Philipp, Hanne Türk und Neugebauer Press

Jõulukuus käis viis eesti lastekirjanikku Austria pealinnas Viinis, kus kohtuti paljude lastega. Ühel ilusal päeval märkas aga Hea Lapse toimetaja, et ka Triibu-Liine Nessuke oli ta kohvris salamahiti Austriasse reisinud. Tema olla soovinud tutvuda austria laste sõbra, Philipi nimelise raamatuhiirega! Philipp oli uue sõbra üle üsna rõõmus ja näitas lapsurile omanimelist lastejakirja. Mõlemad vapiloomad arvasid, et käppkäpas on tore edasi minna ja lubasid edaspidigi teineteisele oma ajakirju saata ning nendes trükitud lugusid tõlkida. Austria lapsed küsisid meie Suur-Munamäe kõrgusest kuuldes: "Aga kui kõrge on Eesti madalaim mägi?" Lapsur laiutas käppi ja jäi vastuse võlgu. Seepeale arvasid Viini lapsed, et peaksime eesti lastele jutustama nende Alpidest, kus ei sünni mitte ainult alpi kannid, vaid ka

ETV LASTEEKRAANI

HANNA-LIINA

PE-B
2-1378 97!

**SEISAB EES
PINGELINE
KÜÜNLAKUU.**

HANNA-LIINA

mängib
Mary Poppinsit
Viimsi keskkoolis
sanimelises
muusikalis,
osaleb võistluses
"Kaks takti ette"
laulab kahte laulu
konkursil
"Euro laul '97".

Peame
Hanna-Liinale
pöialt!